

HuppelDePup

HET TIJDSCHRIFT VOOR DE GENEALOOG MET GRONINGER VOORoudERS

Handwritten text at the top of the page, likely bleed-through from the reverse side.

<p>Handwritten text and a small diagram or table.</p>			<p>Handwritten text in a cursive script.</p>
---	--	---	--

<p>De Vieshouwver. Onbedacht. Slaat geen ocht.</p> <p>Het beest treed in zijn nachter bloed En weet van zochteken noch van rigne. Gelijk het onbedacht gemoed. Al steeft zijn naasten aan zijn zijde. En dat hij steelt een quade vrucht. Noch geeft hij acht niet op de vrucht.</p>			<p>Willem & Bouwina Beintema, 1919</p>
--	---	--	--

Large block of handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

HuppelDePup, Afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische
Vereniging afdeling Groningen 2006 jaargang 13, nr. 2

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 8,50 per afdeling/lidmaatschap) van de afdeling Groningen. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van € 8,50 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Groningen o.v.v. 'Abonnement HuppelDePup'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers 2003 t/m 2006 kosten € 3,00 en volledige jaargangen € 8,50, inclusief porto.

Losse nummers van eerdere jaargangen, voor zover voorradig, kosten € 1,00 per stuk en volledige jaargangen € 2,00. Dit alles bij afhalen en dus exclusief porto.

Deze kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers en/of jaargangen.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteursexemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk half juli 2006** toesturen aan het redactieadres: **Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen** of via e-mail **hje-hartog@wanadoo.nl**.

Enige spelregels

- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen via e-mail, op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn rnet elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup.
- Artikelen kunnen door de redactie (na overleg met de auteur) worden bewerkt/ingekort.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrjkheid, alles ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDePup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven bij de penningmeester.

Advertenties met een genealogische inhoud (door de redactie te bepalen) en een lengte van maximaal 10 regels kosten € 5,00 voor leden en € 8,50 voor niet-leden. Maximaal één plaatsing per jaar. Indien gewenst kan de advertentie tevens op het "prikbord" van onze website worden geplaatst voor € 2,50 extra. Totaal derhalve voor € 7,50, resp. € 11,00.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://www.ngvgroningen.nl>

Inhoud HuppelDePup

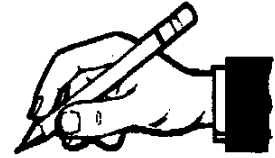
Voorwoord	33
Website vernieuwd	33
Zilveren speld Thijs IJzerman . .	34, 64
Afdelingsprogramma	35
Agenda	36
Genealogisch voorstellen.	36
Van de bestuurstafel	37
Naamslijsten XI: Boterverkopers te Groningen, 1665	40
Willem Luirts, 17 ^e -eeuwse boer . . .	41
Breggers te Groningen	45

mei 2006, jaargang 13 nr. 2

Portret van een Groningse dame	47
Archieven Friese stadhouders. . . .	49
Frustratie van een hobbyist.	51
Bremen - Roermond - Eexta.	54
Hobby uit hobby: J. van Campen	56
Allem@@l digit@@l (achttien). . . .	58
De foto van: Joop van Campen . . .	60
Boekenrubriek.	61
Nieuws van de archieven.	62
Vragenrubriek.	63
Raadsels en puzzels	44, 55, 64

Voorwoord

Antonia Veldhuis

Genealogen zijn met het verleden bezig. Besturen en redactie van Genealogische Verenigingen werken daarnaast ook aan en in de toekomst. Er moet een lezingenprogramma worden samengesteld, een toekomstvisie worden opgesteld en voor de redactie is er het maken van de HuppelDePup.

Eén aspect daarvan is de voorplaat. We zijn blij te kunnen zeggen dat het idee voor het volgende jaar er is, we hebben alleen nog even uw hulp nodig.

Het idee: variatie op de voorplaat van 2006, alleen nu met 12 hokjes (uiteraard even anders gerangschikt) waarin twaalf foto's van voorouders van leden. Vanaf nu kunt u een favoriete foto insturen, plaatsing in volgorde van binnenkomst. Ontvangen we enkele tientallen, dan komen op elk nummer verschillende foto's. De foto moet aan de volgende voorwaarden voldoen: persoon (of personen) moet(en) een sterke band met Groningen hebben, de foto is van vóór 1945 en (lieft) staand.

Omdat zowel Henk als Antonia nog mailen via de telefoonlijn moeten foto's gestuurd worden naar: menne@home.nl.

Bert Kranenborg is verhuisd naar Maarsse en heeft de redactie van HDP verlaten. Hij blijft in dienst als corrector van Allem@@l digit@@l en HDP. We zijn blij dat we zijn opvolger kunnen voorstellen: Johan Waterborg. In "Genealogisch voorstellen" vertelt hij wat meer over zichzelf.

Bert: bedankt voor je inbreng in de redactievergaderingen en we zijn blij dat je toch nog betrokken blijft bij HDP. Veel geluk gewenst in je nieuwe woonplaats!

Op onze eigen afdelingshomepage (www.ngvgroningen.nl) staan nu ook de inhoudsopgaven van HDP en *Gruoninga* (Molema), te vinden onder de resp. buttons. Op de site is nu ook de mogelijkheid om te zoeken *in site*; zeg maar in de onderliggende lagen. Het is nuttig regelmatig even te kijken, want ook de laatste nieuwtjes (zoals bv. een onverwachte zaterdagopening van het Archief) worden hierop vermeld.

Kopij voor dit (ons) afdelingsorgaan blijft uiteraard van harte welkom. Dit nummer is weer lekker gevuld met bijdragen van lezers; hiermee wensen we u veel leesplezier.

Website www.ngvgroningen.nl vernieuwd!!

Eilko van der Laan

Mogelijk is het u opgevallen, de website van de NGV-afdeling Groningen heeft sinds eind vorig jaar een aantal wijzigingen ondergaan. Mocht u onlangs de site niet meer hebben bezocht, dan raad ik u aan er eens poolshoogte te gaan nemen. Er is veel informatie te vinden over de inhoud van ons afdelingsblad HuppelDePup, samenvattingen van artikelen en rubrieken, de inhoudsopgave van *Gruoninga* (de afleveringen 1998 tot en met 2003) en inmiddels een aantal zeer interessante artikelen, die niet in de HDP zijn verschenen of zullen verschijnen. Neem gerust een kijkje.

In de rubriek **Leden Online** zijn leden vermeld met de namen waarnaar zij onderzoek doen, hun e-mailadres en eventueel hun website. U kunt daar ook bij staan. Mogelijk levert dit nieuwe aanknopingspunten op voor uw onderzoek! U kunt de gevraagde gegevens naar de webcoördinator mailen en ze worden op de website geplaatst. Immers, de site is niet alleen voor u, maar werkt door u! Laatste nieuws: gemiddeld nemen 100 bezoekers per dag kennis van de inhoud van de website.

Zilveren erespeld van de NGV uitgereikt aan Thijs IJzerman

Op vrijdag 31 maart jl. speldde de voorzitter van de NGV, dhr. Bert Trap in een druk bezochte bijeenkomst met 50 gasten in het RHC Groninger Archieven aan onze vice-voorzitter en afdelingsafgevaardigde Thijs IJzerman de zilveren erespeld van de NGV op wegens zijn vele verdiensten.

In een inleidend woord heette de afdelingsvoorzitter Joop van Campen namens het bestuur en de andere diensten van de afdeling Groningen allen hartelijk welkom en vond het fijn dat ze allemaal voor Thijs waren gekomen. Hij vervolgde met: "Thijs, we willen je iets meegeven, waaruit waardering spreekt voor je persoon en functioneren, en die wij allen met onze aanwezigheid hier willen ondersteunen en bekrachtigen. We hopen dat die blijk van waardering en onze positieve gevoelens je mogen steunen en sterken in de moeilijke momenten van je laatste levensfase. Soms eenzaam, maar niet alleen: je kunt blijven rekenen op ons medeleven en ondersteuning".

Hij vervolgde met: "Thijs, we willen je iets meegeven, waaruit waardering spreekt voor je persoon en functioneren, en die wij allen met onze aanwezigheid hier willen ondersteunen en bekrachtigen. We hopen dat die blijk van waardering en onze positieve gevoelens je mogen steunen en sterken in de moeilijke momenten van je laatste levensfase. Soms eenzaam, maar niet alleen: je kunt blijven rekenen op ons medeleven en ondersteuning".

Bert Trap onderstreepte dat Thijs veel gedaan heeft voor de lokale cultuur in Groningen en voor de NGV in het bijzonder. Hij memoreerde dat Thijs in 1981 NGV-lid is geworden. Tien jaar later werd Thijs op de Algemene Leden Vergadering (ALV) van 22-3-1991 gekozen tot bestuurslid. Op de ALV van 24-2-1994 werd hij tot penningmeester benoemd. Vanaf 1995 is hij afdelingsafgevaardigde in de Algemene Vergadering en daardoor bekend bij alle afdelingen in het land, doordat hij met verve en overtuiging de mening van zijn afdeling vertolkt. Zijn bezieling is oprecht. Thijs, "je sprak altijd voor de zaak en niet voor de tribune. Voor dat alles, Thijs, zijn we je veel dank verschuldigd. En toen de afdeling Groningen het Hoofdbestuur verzocht iets voor je te doen, was het besluit unaniem en zo genomen".

Vervolgens speldde Bert Trap hem de zilveren erespeld op.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat Thijs al jaren in de redactie van afdelingsblad HDP zit, in 1996 lid was van de Evaluatiecommissie Nota Groeiende Dienstbaarheid, secretaris van de Adviescommissie 1997/1998 en voorzitter van de Landelijke Genealogische Dag in Stadskanaal in 2001. Daarnaast vervulde danwel vervult hij tal van bestuurlijke functies in het culturele leven van Groningen

Bij de voorplaat

Idee en uitvoering Antonia Veldhuis

Boven

- Handtekeningen en handmerken
- zegel Groningen
- schilderij (oorlog Brazilië 1649)
- handschrift

Zaken die u bij genealogie kunt tegenkomen

Onder

- plaatje beroepen Luiken
- kleding
- zeekaart Groningen
- foto (moeder en oom ontwerpster, in 1919)

Afdelingsprogramma najaar 2006

Joop van Campen en Nico de Oude

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station.

Woensdag 20 september 2006

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : De gilden in de stad Groningen

Spreker : dhr. J. Oldenhuis, publieksadviseur en educatief medewerker van het Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven

Er zijn een aantal rijke en vooraanstaande gilden geweest zoals het brouwersgilde, de goud- en zilversmeden en het koopman- en kramersgilde. Daarnaast waren er tal van andere gilden. Sommige gilden hebben prachtige, met zilver beslagen boeken nagelaten. Van die pronkstukken zullen er enkelen te zien zijn tijdens de lezing.

Van het grootste belang voor u is echter hoe de bewaard gebleven stukken kunnen dienen als genealogische bronnen. Daar zal de spreker tijdens de lezing aandacht aan besteden en enkele families ten tonele voeren die generaties lang een belangrijke plaats binnen een gilde hebben bekleed. Ook krijgt de plaats van de gilden als organisatie binnen de stad de nodige aandacht.

Woensdag 18 oktober 2006

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : Bronnen voor ondernemende voorouders in de 19^e en 20ste eeuw

Spreker : dhr. A. Beuse, hoofd studiezaal van het RHC Groninger Archieven

In deze lezing zal duidelijk worden gemaakt welke bronnen van belang zijn om iets te weten te komen over mensen die een bedrijf hebben gehad. De hoofdmoot zal worden gevormd door de behandeling van de hinderwetvergunningen en het Handelsregister. Daarnaast zal aandacht worden geschonken aan andere bronnen zoals patentregisters en rechtbankarchieven. De behandelde periode wordt gevormd door de negentiende en de twintigste eeuw. Naast een beschrijving van de behandelde bronnen zal aan de hand van zoekvoorbeelden het praktische nut ervan worden aangetoond. Bovendien zal duidelijk worden gemaakt bij welke instellingen de verschillende bronnen zijn te vinden.

Woensdag 15 november 2006

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : In alle staten...? Persoonsgegevens in de archieven van de Staten van Stad en Ommelanden in de 17^e en 18^e eeuw.

Spreker : mevr. J. van Keulen, hoofd Publieksactiviteiten bij het RHC Groninger Archieven

Vóór 1798 kende ons gewest twee gebiedsdelen: de stad Groningen en de Ommelanden. Zij vormden ook het bestuur in de Staten van Stad en Lande. De lezing gaat over de organisatie en werkwijze van deze Staten en over de indeling van de bewaard gebleven archieven. Daarna bespreken we vervolgens de mogelijkheden en onmogelijkheden om gegevens over personen in deze archieven te zoeken en te vinden. Of anders gezegd: de zin en onzin van speuren naar familieleden in deze archieven.

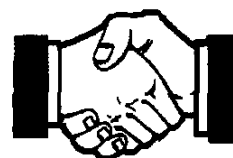
Agenda

- 13 mei Het 60-jarig jubileum van de NGV wordt van 10.00 tot 16.00 uur gevierd in het Beatrix-gebouw van de Jaarbeurs in Utrecht.
Zie voor uitgebreide informatie inlegvel in het midden van dit nummer.
- 14 okt. t/m 22 okt: landelijke "Week van de geschiedenis". Het thema is "Geloof en bijgeloof". In het kader van deze week wordt op
- 21 okt. de "Dag van de Groninger Geschiedenis" gehouden in en om het gebouw van de Groninger Archieven.

Genealogisch voorstellen

Nico de Oude en Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen (nieuwe) leden aan het woord die zich voorstellen, vertellen aan welke namen ze werken en wat hun andere hobbies zijn.

Wilt ú zich ook voorstellen: Miltje, briefje of telefoontje naar antonia.veldhuis@hetnet.nl (voor adres en telefoonnummer: zie omslag) en u staat hier een volgende keer.

Mevrouw **Planting-Faber** (e-mail: truus.planting.faber@planet.nl) doet onderzoek naar de familie Planting. Er zijn vier takken die allemaal hun oorsprong hebben in Friesland. De vroegste gaat terug tot omstreeks 1700: Rinze Planting. De genealogische informatie is tot ± 1972 beschreven door Dirk Planting. Daarna heeft mevrouw Planting zijn werk voortgezet tot op heden.

De familie Faber, ook zonder van, is ook afkomstig uit Friesland. De vroegste was Fokke, ± 1680 en wonende te Nes. Dit geslacht is voor een groot gedeelte beschreven door Jitze de Jong.

De heer **P. Laning** (e-mail: p.laning@planet.nl) doet sinds één jaar onderzoek naar de stamboom Laning. Het geslacht komt uit Harkstede en Woltersum. Zijn vroegste voorouder is Harm Alderts Laning, geb. 1763, overl. 1822. Daarnaast is stereofotografie één van zijn grote hobbies.

De heer **Arjan Boerema** (e-mail: arjan.boerema@pandora.be) is geboren en getogen in België, maar zijn beide ouders zijn geboren in Warfhuizen. Hij is sinds een jaar of vier bezig met stamboomonderzoek en heeft inmiddels gevonden dat de meeste van zijn voorouders van het Hogeland komen. Zijn informatie komt voornamelijk via het internet en van familieleden. Genealogie is een hobby voor de lange winteravonden. De rest van het jaar is hij bezig met de basketbalclub (waarvan hij voorzitter is), met tennissen of in de tuin werken.

Zijn genealogisch onderzoek is gericht op het zoeken naar de voorouders van zijn grootouders Arend Boerema, Grietje Hoogheem en Albert Henderikus Bottema en van zijn overgrootmoeder Luikje Anna Braaksma.

Langs deze weg wil ik me voorstellen: ik ben **Peter Zandt** (lidnr. 130969) en ben sinds 1998 met mijn vrouw woonachtig in Loppersum. In de jaren vijftig van de vorige eeuw vond men bij de restauratie van de Hervormde Kerk in Loppersum een gedeelte van een zerk onder een steunbeer. Deze zerk bleek van een voorvader van de familie Zandt afkomstig te zijn. Mijn moeder is toen bezig geweest om een stamboom van de familie Zandt op te stellen. Tot op heden is, volgens mij, niets daarvan

gepubliceerd. Thans ben ik bezig om via het programma GenLias de gegevens na te trekken en in het programma Reunion versie 8.6 te plaatsen. Andere hobbies zijn de regionale geschiedenis en fietsen door het Groninger landschap.

Aangezien ik Bert Kranenborg mag opvolgen als redactielid van HuppelDePup lijkt dit een goed moment om mijzelf nog eens genealogisch voor te stellen. Het is al de derde keer dat mijn naam in deze rubriek opduikt sinds ik in 1997 lid ben geworden van de NGV, dat kon wel eens een record zijn.

Mijn naam is **Johan Waterborg** (e-mail: waterborg@hetnet.nl), ik woon in Ten Boer en ik ben werkzaam op de marketingafdeling van een aannemingsbedrijf. Het is een vrij drukke baan zodat het bezoek aan de Groninger Archieven voornamelijk tot de dinsdagavond beperkt blijft.

Op een vrije dag reis ik graag af naar Aurich in Ost-Friesland. De Fachstelle van onze zustervereniging de *Upstalsboomgesellschaft* zullen de meeste genealogen met Ostfrieese roots wel kennen. Deels onder hetzelfde dak gevestigd, maar minder bekend, is de Landesbibliothek van de Ostfriesische Landschaft. Deze bibliotheek bezit een schat aan boeken en tijdschriften over Ost-Friesland, vanaf de 16^e eeuw tot heden. Lid worden van de Landesbibliothek kost niets, en dat geldt ook voor het raadplegen en lenen van boeken. Duitse archieven staan nog wel eens ongunstig bekend vanwege hun moeilijke toegankelijkheid. De collectie van de Landschaftsbibliothek is uitstekend ontsloten door middel van de catalogus die via www.ostfriesische-landschaft.de te raadplegen is.

Tot zover het reclameblok. Als redactielid hoop ik een nuttige bijdrage aan het totstandkomen van de HDP te kunnen leveren. Tenslotte maak ik graag gebruik van de mogelijkheid om de Groninger families te noemen waar ik onderzoek naar doe. Het gaat ondermeer om de families Waterborg, Wiertsema, Wiersema, Olinga, Rust, Hart(z)sema en meerdere familiegroepen Writzers.

Van de bestuurstafel, B + B (Bestuur en Beleid)

Thijs IJerman, afdelingsafgevaardigde

Deze keer geen verslag van de Algemene Vergadering (AV), aangezien op het moment van verschijnen van dit nummer van HuppelDePup (HDP) de AV nog plaats moet vinden. Die is geagendeerd op 6 mei a.s. Meer informatie over die AV in het volgende nummer van HDP.

Daarom In plaats van een verslag van de AV een kijkje in de bestuurskeuken. Ik wil u deelgenoot maken van een aantal zaken waar het bestuur zich de afgelopen tijd mee bezig gehouden heeft.

Wanbetalers

In het najaar van 2005 hebben wij van het hoofdbestuur (HB) een lijstje gekregen van een twaalfstal leden die hun contributie nog niet betaald hadden. Wij hebben hen hierop geattendeerd en de meesten van hen zegden toe alsnog te zullen betalen. Het afdelingsbestuur (AB) heeft het HB te kennen gegeven dat wij dit soort informatie graag voor de zomervakantie ontvangen, waardoor de wanbetalers eerder benaderd kunnen worden. Leden die geen prijs meer stellen op een lidmaatschap worden gewezen op de mogelijkheid van een extern abonnement op HDP.

Genealogische Dag/Jubileum NGV

Vanaf 2005 tot de laatste vergadering in april 2006 was de Genealogische Dag 2006 (GD) een permanent agendapunt. Zoals u vermoedelijk weet, wordt op de GD dit jaar het 60-jarig bestaan van de NGV gevierd in de vorm van een grote genealogische manifestatie op 13 mei a.s. in de Jaarbeurs te Utrecht. De regionale afdelingen zijn verdeeld in clusters, die een thema voor hun rekening hebben genomen. Onze afdeling zit samen met de afdelingen Drenthe en Friesland in een cluster. Als thema is gekozen 'Welvaart door water'. Daarbij wordt uiteraard aandacht besteed aan de scheepvaart, maar ook aan genealogieën van schippersfamilies. Het Veenkoloniaal Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en de Groninger Archieven verlenen hun medewerking aan ons thema. Op de GD zal ook het lang verwachte boek over de hertogen van Brabant (incl. cd-rom) worden gepresenteerd.

Beleidsnotities HB/Algemene Vergadering 3 december 2005

In november hebben we tamelijk uitvoerig gesproken over de beleidsnotities van het HB voor de AV van 3 december 2005. Het bestuur is het niet eens met een aantal voorstellen, zoals het ontnemen van het stemrecht aan de functionele afdelingen, het indelen van buitenlandse leden bij de afd. Amsterdam e.o., en het niet toekennen van stemrecht aan leden in het buitenland. Dit is ook besproken op de Afdelingsledenvergadering en die heeft zich achter het standpunt van het bestuur geschaard. Uiteindelijk zijn deze punten niet behandeld. De ontwikkelingen rond de afd. Computergenealogie (CG) namen zoveel tijd in dat er aan de beleidsnotities niet toegekomen werd. Deze staan nu geagendeerd voor 6 mei 2006.

De gang van zaken rond de afd. CG was ook onderwerp van bespreking binnen het bestuur. We betreuren dat het zover heeft moeten komen, dat de bestuursleden van de afd. CG in feite gedwongen werden hun functies neer te leggen, maar het was de minst kwade oplossing. Later bleek dat de afd. CG al enkele jaren geleden naast de NGV een Vereniging voor Computergenealogie had opgericht en dat men de kosten voor de inschrijving bij de Kamer van Koophandel ten laste had laten komen van de afd. CG. Dit was de spreekwoordelijke druppel die de emmer deed overlopen en was voor het HB mede een reden om vier oud-bestuursleden van de afd. CG te royeren als lid van de NGV. Drie van hen hebben daartegen inmiddels beroep aangetekend bij de AV, die dit op 6 mei zal behandelen. In hun beroepschrift voeren de betreffende leden een aantal argumenten aan tegen punten, die in een eerdere informatieve brief van het HB niet genoemd werden en op een aantal punten van het HB wordt niet ingegaan. Het HB is inmiddels om nadere informatie gevraagd.

Webmaster en website

Na haar aftreden als penningmeester bleef Annet Kaman aan als webmaster voor onze website. Na enige tijd bleek dat zij ook deze functie wilde afstoten. Het bestuur heeft lang gezocht naar een nieuwe webmaster en in november 2005 is Menne Glas als haar opvolger benoemd. Hij heeft de website wat anders ingericht en geactualiseerd. We hopen nog lang van zijn diensten te kunnen profiteren.

Vanaf het begin is onze website ondergebracht bij een externe provider. De NGV biedt al enige tijd de mogelijkheid aan afdelingen om hun website 'aan te haken' bij de landelijke NGV-site. Het bestuur heeft besloten om hier op in te gaan, mede omdat dit een kostenbesparing oplevert. Ons contract met de huidige provider loopt nog tot januari 2007, zodat we pas tegen die tijd kunnen 'verhuizen'. Probleem is wel dat de domeinnaam van onze site (www.ngvgroningen.nl) niet het eigendom van de afdeling blijkt te zijn. We onderzoeken nog de mogelijkheden om de naam van onze site 'mee te nemen'.

COPYRIGHT!

Partners in opmaak & repro

**zwart/wit laserprints
full color laserprints
zwart/wit kopieën
kleurkopieën
inbinden & afwerken
grootformaat kopie & print
full color posters
lamineren tot A0
faxservice
internet
computeropmaak (DTP)
kantoorartikelen
transferdruk (opdruk op
t-shirts, mokken en andere materialen)**

---

gratis haal- en brengservice voor bedrijven en instellingen

Kerklaan 49-51 Groningen, 050-5714666
kerklaan@copyright.nl

Verl. Bremenweg 8 Groningen, 050-3188034
zuidoost@copyright.nl

Kanaalstraat 15a Roden, 050-5016519
roden@copyright.nl

Naamslijsten

Willem G. Doornbos, Groningen

XI Boterverkopers te Groningen 1665¹

D'h.heeren borgemesteren ende raadt considererende hoe dat bij deses tijts gelegenheit, hoochnodich sij, seker quantiteit van botter te holden, die lichtlicken in cas van vordere noot van Oorlooge so haest niet te bekomen sulde sijn. Hebben goet gevonden ende geresolveert, dat alle de hyronder gespecificeerde botterkoperen, tot voorkominge van groter ongelegenheit en om bij tijden ende wijlen d'ingesetenen, soo militair als anders, te kunnen dienen van dese waren, geduirende den Oorlogh, an sigh om te kunnen verhandelen, sullen soecken, bekomen ende moeten behouden, soo veele vaten botter als bij derselver name staet geexpresseert, bij poena dat so emant bevonden wert voortaan so veel botter af te senden en uit te schepen, dat de gesechte quota niet binnen en blijve, desselvest botter geconfisqueert ende verbeurt ende verders arbitarie sal worden gecorrigeert.

40 Fredrich Sevensteern, speck	8 doctor Draper
18 hopman Monninck	25 Cornelis Cock
30 hopman Vuist	20 Jan Jacobs Gerlofs
30 Jan Popkens	12 Allo Popkens
30 Fredrich Wilckens, speck	20 Henricus Sevensteern, speck
8 hopman Rinderhagen	3 Tiado Fockens
34 Derck Peters Botterman	20 lieutenant Mestringe weduwe
4 hopman Hamminck	20 Jacobus Sonnema, speck
15 Jannes Vuist	18 Albert Fericx
12 Harcke Tammens	2 Sebe Geerts
8 Jacob Jans weduwe	4 Gerrit van Lingen
10 Jan Luirts	3 Willem Glimmers weduwe
8 Jan Coyters weduwe	2 Jan Dercx
10 Jan Cornelis	5 Jacob Dercx
6 Roelef Writers	6 Jan Gelsinck, speck
2 Eltie Wibbens	3 Jan Arents
2 Berent Birzen weduwe	3 Willem Geerts Metelen
6 Seine Jansen	3 Roelef Timens
20 Harmen Wessels Sevensteern weduwe	6 Cornelis Clasen
30 Jan Betinck, speck	6 Menolt Peters weduwe
20 Julle Boelens, speck	2 Jannes Pellenrock
8 lieutenant Berent Henricus	2 Roelef Fickens
	2 Jan van Daelen

Noot:

1 GrA, Rood na reductie (rnr) 314, deel 13, blz. 605, 4 november 1665

Willem Luirts, een 17^e-eeuwse Groningse landbouwer

drs. J.M.B. Boelens en O.J. Nienhuis

In het najaar van 2006 verschijnt een genealogie onder de titel 'BOELENS, een RK-Groninger familie met een grote Bossche tak' samengesteld door drs. J.M.B. Boelens en O.J. Nienhuis.

In het boek, dat uit twee delen bestaat, worden twee verwante geslachten behandeld. Deel 1 bevat de genealogie van het nageslacht van Boele Jans, landbouwer te Oldenzijl vanaf 1550. Deel 2 bevat die van de nakomelingen Boelens van Cornelis Redmers en Aaltje Willems te Westerwijtwerd vanaf 1677. Alle takken zijn tot in de huidige tijd gevolgd. De familie is van oorsprong een landbouwersfamilie uit Noord-Groningen. Familieleden hadden boerderijen in tientallen dorpen. Van elke boerderij zijn gegevens opgenomen van aankoop, verkoop, testamenten, boedelinventarissen en boedelscheidingen. Van alle personen worden vanzelfsprekend alle persoonsgegevens vermeld. Alle akten worden samengevat en voorzien van een voetnoot onder aan de bladzijde.

Als voorbeeld dient het hierna geplaatste fragment uit de genealogie:

Willem Luirts, landbouwer te Kloosterburen op Feddemaheerd (zie foto op pagina 42), geboren aldaar rond 1620/1625, overleden aldaar rond 1693, zoon van Luirt Julles Boelens en Adriaantjen Aries. Willem trouwt vóór 1655 (1) met Fokeltje Pieters, geboren te Zeerijp rond 1625, overleden te Kloosterburen rond 1671, dochter van Pieter Rewincx en Aeltien Julles. Willem trouwt in 1673 (2) met Grietje Tonnis (weduwe van Cornelis Hindrix), geboren te Kloosterburen rond 1643, overleden aldaar rond 1686, dochter van Tonnijs Reijnties en Brechte Peters. Willem trouwt rond 1687 (3) met Froucke Freerks, geboren (geboorteplaats onbekend) rond 1666, overleden te Kloosterburen op 29 februari 1732, dochter van Freerk N.N. (Willems?) en Anje (Baltus?) (Froucke hertrouwt met Renje Scheltes Halsema).

Willem was waarschijnlijk een van de jongere zonen van Luirt Julles, gezien het feit dat hij nog zo lang leeft. Zijn oudere broers waren al het huis uit; opvolgers waren er op Feddemaheerd voorlopig niet nodig, omdat vader Luirt Julles ook nog zo lang actief is gebleven.

Hij was al vóór zijn overname van Feddemaheerd (1655) getrouwd, want in dat jaar komt hij al samen met zijn vrouw voor.

Schoonvader Pieter Rewincx was eerst landbouwer te Zeerijp. Hij was toen protestant en in Zeerijp was hij zelfs kerkvoogd van de gereformeerde kerk. Later is hij (weer) overgegaan naar het katholicisme en landbouwer geworden op de boerderij Sybingeheem in Westerwijtwerd.¹

Dat Willem rond 1655 de opvolger wordt van zijn vader op Feddemaheerd, blijkt o.a. uit de registers van de zijlrechters, die over het beheer en het onderhoud van de dijken gingen. De landerijen van Feddemaheerd grensden deels aan de dijk van de Waddenzee en betreffende dat deel wordt opgemerkt: Luirt Julles tot [=te] Feddemahuis (oude meier), Willem Luirts (nieuwe meier): 82½ juk. En: 'De dijckrulle vant Corpus Olden Clooster. Alsoo de is gearresteert [=vastgesteld] na gedane metinge van de kaspelluiden in mijn presentie op den 8 Junij 1654: De schouwinge begint vant schut aff staende bij Feddemahuis. Luirt Jullens toe Feddemahuis heeft 4 roeden vant schutt af'. Bijgeschreven: 'Nu de soon Willem Luirts over geteickent op den 10 October 1656'.² Het meten van de grond die ieder aan de dijk had liggen [=schouwen] begon bij het dijkschot bij Feddemaheerd. De opvolging en zelfs de bloedlijn (soon) wordt door dit stukje bewezen. Natuurlijk vinden we ook in de administratie van de provinciegoederen melding van deze overgang. Veel grond die bij Feddemaheerd lag werd gepacht van de provincie.

1655:

'Luijrt Boelens ende Adriaentien sijn vrouwe, toe Feddemahuijs, dan nu door overdracht de Soone Willem Luijrts ende Fokele sijn vrouwe etc., gebruijcken hondert Achten Viertich Jucken, hebben A^o 1650 op Gregory anvangende ses jaer lanck ingehuijrdt, ijder juck jarlijcx voor drieen 't sestich stuiver, beloopt 466-4-0'.³ Ze moesten dus jaarlijks 446 gld. en 4 stuivers pacht betalen aan de provincie.

In 1672 wordt Willem Luyrts te Kloosterburen aangeslagen voor een bedrag van 100 gulden voor de verplichte lening aan de provincie van de 100^e penning, dus zijn vermogen werd op 10.000 gulden geschat.⁴

1673, 30 Januari:

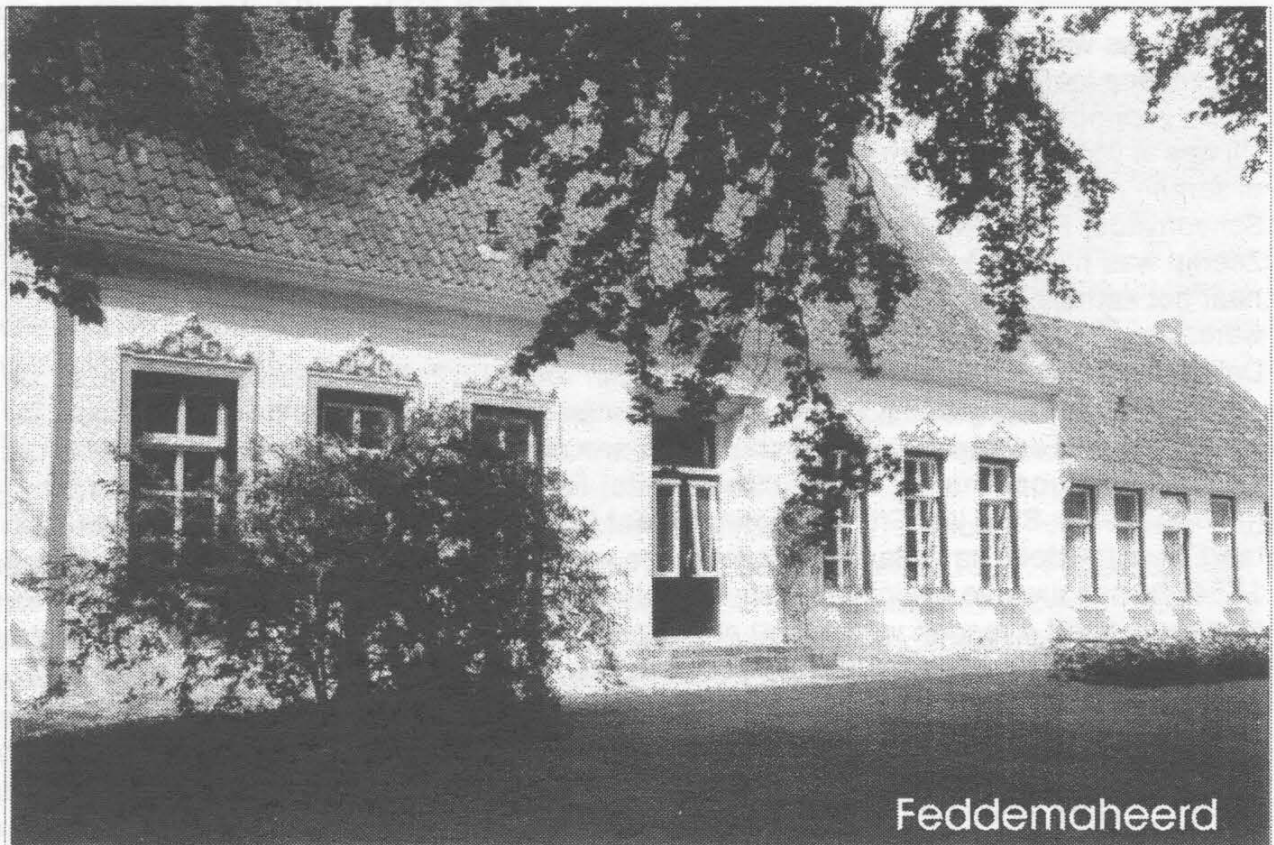
Willem wordt voor de rechters gedaagd door zijn broer Boele Luirts: 'Contrarie opsegginge van gelt in weerden. Boele Luirts qtra [=contra] Willem Luirts om wederomme tot sijn laste te nemen sodaenige vijff hondert gulden met diens renten volgens hantschrift off dat deselvs tot sijn laste soelen blijven'.⁵ Gaat het hier om een schuld uit de ouderlijke boedel, die tot last van Willem zou komen?

Rond deze tijd is Fokeltje ook overleden.

1673, 6 mei:

Also Julle Jacobs tot Colholl als sibbe vooght over Willem Luierts kinderen, bij Fokeltien Pieters geprocreeert, heeft aengesworen, is dese in actis geteijckent.⁶ Colholl is een gehuchtje onder Zijdijk, in de huidige gemeente Loppersum. Deze Julle Jacobs was familie van Fokeltje, van haar moederszijde.⁷ Daarom kan hij niet aanzweren als sibbe voogd, omdat die altijd voogd is namens de familie van de nog levende partner. Deze vergissing wordt dan ook een maand later rechtgezet, want op 16 juni zweert Willems broer Enno Luirts aan als sibbe voogd.⁸ Dit was nodig, omdat Willem ging hertrouwen met Grietje Tonnis.

Grietje Tonnis was geen onbekende in de familie. Haar vader was eerst getrouwd geweest met Grietje Boelens, een tante van Willem. Na diens overlijden, toen Grietje ongeveer 8 jaar oud was, hertrouwde haar moeder Brechte met Julle Eisses Boelens, een neef van Willem Luirts.

Feddemahoord

Met haar eerste man had Grietje een jaar of tien gewoond op de boerderij Nijenklooster te Kloosterburen. Bij deze boerderij lagen 99½ grazen en 20 roeden provinciegrond, die ook Willem en Grietje na hun huwelijk nog ongeveer vijf jaar bleven pachten. Het ziet ernaar uit dat ze in die periode zowel Feddemaheerd als Nijenklooster runden. In 1678 werden ze op Nijenklooster opgevolgd door nicht Adriaantje Jans en haar man Jacob Abels. Grietje bracht uit haar eerste huwelijk minstens één kind mee.⁹

1674, 25 april:

Grietje wordt ingeschreven op Feddemaheerd in de provinciale administratie: 'Willem Luirts provincie meijer tot Cloosterbuijren is wedunaar geweest, dan nu wederom getrouwt an een-er Grietien genaemt, is die versochte onderteijckeninge geaccordeert was gete[kent]: Ab. Barlinckhof'.¹⁰

1677, 9 oktober:

Hilletjen Pieters, weduwe van Reijner Jansen en zuster van Willems eerste vrouw Fokeltje, verkoopt haar helft uit de ouderlijke boerderij Sybingeheem (op de Palen) te Westerwijtwerd aan Aaltje Willems en haar man Cornelis Redmers; Aaltje was een dochter uit Willems eerste huwelijk. Hij treedt hierbij op als vader en sibbe voogd over zijn twee kinderen bij Fokeltje Pieters. In de genealogie Boelens wordt deze akte bij Aaltje uitvoerig besproken. De akte eindigt aldus: 'Voorts mede voor mij gecompereert sijnde d'E Gerrit Cornellis als voormondt, Willem Luijrts als vader en sibbe [en Julle Jacobs, doorgehaald] als vreemde voogdt tot en over wijlen Foockeltjen Peters twie naegelatene, onmondige kinders bij opgemelte Willem Luijrts in echte procreert, dewelcke verclaerden in 't recht van beklemminge haerer pupillen quota in de heert lants in voegen alls boven gestipuleert geconsenteert te hebben'.¹¹

In 1686 in de nacht van 12 op 13 november was er een afschuwelijke watersnoodramp. In Kloosterburen zijn 11 personen verdronken, 5 huizen en/of schuren volledig vernield, 28 huizen grotendeels vernield, en 4 paarden en 32 runderen zijn verdronken of verongelukt. Misschien was Grietje Tonnis wel een van de slachtoffers, want zij moet rond dat jaar overleden zijn.¹²

1687, 11 oktober:

Tomas Tonnis, de broer van Grietje, eist van Abel Boelens dat hij aanzweert als vreemde voogd 'over des Impetrants [Tomas] susters onmondige kinderen so [=zowel] bij Cornelis Hindrix als [bij] Willem Luirts in echte geprocreert'. Abel stemt toe.¹³

Willem trouwt voor de derde keer, nu met Froucke Freercks. Zijn tweede vrouw Grietje was al zo'n 20 jaar jonger dan Willem, maar het leeftijdsverschil met Froucke is zowaar nog groter, zij moeten wel 40 jaar in leeftijd gescheeld hebben.

1688, 19 Januari, 2 februari, 14 Juni:

Rentmeester Spanheim heeft Willem de pacht van de provinciegrond opgezegd, omdat hij achterstallig is met betalen. Zijn naam staat in een lange lijst van meiers bij wie hetzelfde gebeurd is. Zouden zij de pacht over 1687 niet betaald hebben vanwege de watersnoodramp? Uiteindelijk zal Willem toch wel betaald hebben, want Feddemaheerd moest doordraaien.¹⁴

1689, 7 en 14 december, 1690, 1, 8 en 15 februari:

Willem heeft onenigheid met Arent Heres. Hij wil dat Arent i.p.v. hem aanzweert als voormond over de minderjarige kinderen van Arent Jacobs bij wijlen Bouke Ariens. Deze gegevens worden in de genealogie bij Bouke Ariens besproken.

In 1693 heeft de provincie één juk land behorend bij Feddemaheerd verkocht aan Jonker Horrenken, Heer van Dijksterhuis.¹⁵

Rond deze tijd is Willem ook overleden. Zijn vrouw blijft achter met twee kleine kinderen en overleeft hem nog een jaar of veertig. We volgen haar tijdens haar tweede huwelijk.

Noten:

- 1 O.J. Nienhuis: Twee geslachten met de naam Siebinga, in: Gruoninga 1976/1977
- 2 WNZ Archief Schouwerzijlvest, inv. nr. 53
- 3 GrA SA inv. nr. 2390

- 4 GrA Klapper op de provinciale lening van de 100e penning
- 5 GrA HJK inv. nr. 902, fol. 42v
- 6 Idem fol. 167v
- 7 T.G. Tiessen e.a., 't Zandt, Honderd Noordgroningse boerderijen historisch beschreven, blz. 169, boerderij nr. 52, Julle Jacobs was vermoedelijk een zoon, vol vernoemd naar zijn grootvader, van Cornelis Julles en Cornelissien. Zie ook o.a.: HJK inv. nr. 896, fol. 54, inv. nr. 897, fol. 44v/45 en HC Jurrien Neencks en Gertien Jacobs: FA Doornbosch, inv. nr. 1, 28-3-1633, in ieder geval wordt duidelijk dat Julle aan de kant van Fokeltje's moeder gezocht moet worden.
- 8 VSG 1673-1700
- 9 GrA r.a. Huns., inv. nr. 97, fol. 20 en 22: Er is sprake van Grietien Tonnis' twee kinderen, één is Fokeltje Willems, uit haar huwelijk met Willem Luirts, het andere moet dus van Cornelis Hindrix zijn.
- 10 GrA SA inv. nr. 726, fol. 122
- 11 Opgemaakt door J.C. van Deest op Saexumborch, akte in bezit van O.J. Nienhuis te Assen; de enige Gerrit Cornelis die we kennen uit de bronnen is Gerrit Cornelis op Ernstheem te Maarhuizen (zie genealogie Langeland in: Gruoninga 1985, blz. 10 e.v.). Hij is een zoon van Cornelis Jansen en Hijke (Hictien) Cornelis te Garmerwolde, terwijl Gerrits vrouw, Marretie Edes, een dochter is van Eede Fockes en Hille. Maar hoe nu de verwantschap is tussen Gerrit Cornelis en Fokeltje Pieters, weten we niet, dus we kunnen niet zeggen waarom hij in deze akte als voormond optreedt.
- 12 GrA SA inv. nr. 817: Staat van omgekomen mensen en vee en van vernielde huizen t.g.v. de overstroming van 1686, met besluit betreffende het herstel van dijken en sloten 1687.
- 13 GrA r.a. Huns., inv. nr. 95, fol. 52
- 14 GrA HJK inv. nr. 916, fol. 9, 43v en 254
- 15 GrA SA inv. nr. 719, register van Spanheim, fol. 71

Een breinkraker voor gevorderde genealogen

Willem G. Doornbos, Groningen

Vanaf het midden van de jaren zestig van de negentiende eeuw plaatsen de Post-rijen in de *Groninger Courant* regelmatig overzichten van poststukken die niet konden worden afgeleverd. Foutieve adressering? Bestemd voor personen die slechts korte tijd in de stad hebben vertoefd? Wie zal het zeggen. Maar één ding is zeker! Er moest heel wat gebeuren om op de desbetreffende lijst in de krant te komen. De Nederlandse postbeambte gaf het niet zomaar op. Zie, alhoewel het geen Gronings voorbeeld betreft, het onderstaande:

Een brief, onlangs te Amsterdam aan het postkantoor aangekomen, en door eene dienstmeid uit Gouda aan haren minnaar gezonden, droeg het volgende adres:

Aan
Zerin Jan te groene
wegen
Bij achtens reisen mete
In van truije te
Amsterdam. ^{1, 2}

1 *Provinciale Groninger Courant*, nr. 27, 4 april 1851.

2 Oplossing elders in dit nummer

Breggers (Groningen)

Petronella J.C. Elema, Groningen

Een aantal jaren geleden kreeg ik van de heer Fr. Inniger te Axel het verzoek om eens uit te kijken naar een Etje Pieters Breggers, die op 30 maart 1753 “in een boelhuys” voor ruim drie stuivers een boekje van bijna een eeuw oud had gekocht en daar haar naam en de datum in had geschreven. Het was een theologische verhandeling over – nota bene – de pest, in 1657 te Groningen uitgegeven. Ook de naam Etje Pieters klinkt nogal Gronings, maar voor de familienaam Breggers geldt dat nu weer nauwelijks. In elk geval kan ik haar vooralsnog niet identificeren.

Al doende stelde ik een kleine genealogie samen van een geslacht Breggers dat wél aanwijsbaar in Groningen was gehuisvest. De stamvader (een soldaat) arriveerde hier in 1732 vanuit Duitsland en trouwde enkele jaren daarna met een Groningse. Op de oudste zoon na moeten alle kinderen ongehuwd zijn overleden, en ook in de volgende generatie bracht klaarblijkelijk maar één kind het tot een huwelijk. Die dochter trouwde met een Reneman (Reineman, etc.) en het kostte veel moeite om wat grip op de afkomst van deze partner te krijgen. Zij hadden waarschijnlijk ook niet meer dan één dochter, die in 1820 trouwde, maar dat meisje heette uiteraard Reneman. Ik zette het onderzoek daar dus stop.

- I. **Johan Jacob Brecher [Johan Jacob Bröger, Jacob Bartels, Jacob Breggers]**, lidmaat met att. van Nassau-Dietz Groningen dec. 1732, soldaat in de compagnie van de Lt. Collonel F. van Heemstra, uit Nassau-Dietz, otr./tr. Groningen M.K. 5-5/25-5-1736 **Hindrikjen Arents**, ged. Groningen Gr.K. [Grote Kerk = M.K. = Martinikerk] 27-3-1708, dr. van Arendt Jans en Ebeltje Geerds. Hindrikje's broer Geert, vermeld bij haar ondertrouw, werd ged. Acad.K. 26-11-1710.
  1. **Bartelt**, ged. N.K. 18-4-1737 (Agter de Muur), volgt II.
  2. **Marike Jacobus Bregger**, ged. Groningen Gr.K. 22-3-1740 (onder patroniem, voor Bottr. poort, dr. van Jacob Bartels en Hinderkien Arents), overl. Groningen (voor Heerepoort U 62, oud 74 jr., ongehuwd) 25-2-1814.
  3. **Arend Bregher**, ged. M.K. 14-6-1743 (in Leliestr.), overl. Groningen (adres U 62, oud 71 jr., gepensioneerd cannonnier) 26-9-1813.

Arend Brecher vond ik in 1807 genoemd in de Molenstraat Q 44 (GAG, 136 rnr, Kohier straat-, brand-, lantaarn- en wachtgeld). Hij woonde bij zijn overlijden kennelijk samen met zijn oudere zuster. Aangifte van het overlijden werd gedaan door o.a. zijn oomzegger Hindrik Reineman.
  4. **Ebeltien**, ged. N.K. 17-3-1746 (Lelienstr.).
  5. **Jacob**, ged. M.K. 25-6-1748 (Bloemstr.).
  6. **Lourens**, ged. N.K. 1-11-1750 (Lelienstr.).
- II. **Bartelt Breggers [Bregher, Brecher]**, ged. Groningen N.K. 18-4-1737 (Agter de Muur), cannonnier in de compagnie d'Artillerie van de capitain du Pont, later schoenmaker, tr. 1., otr./tr. Groningen N.K. 12-9/1-10-1761 **Jantje Arends**, ged. Groningen Gr.K. 23-10-1763 (in de Violenstraat), overl. voor september 1778 (mogelijk in november 1777), dr. van Arent Jans en Grietjen Lubbers, tr. 2., otr./tr. Groningen N.K. 30-10/19-11-1778 **Grietje [Jans] Dronrijp**, van Groningen (p.q. Focco Willems als oom), overl. (als Grietje Jans vrou van Bartelt Breggers aan Noorderkerkhof) lijklaken N.K. 15-7-1782, tr. 3., otr./tr. Groningen N.K. 30-4/20-5-1785 **Anna Eppes Ridderinga**, van de Scheemda

(p.q. Tjapke Noordhof als neef).

Voor Jantje Arends trad bij haar ondertrouw in 1761 op Roelf Bierling als zwager. Deze trouwde A.K. 18-4/27-5-1761 Cornelisjen Arents; zij was een dochter van Arent Jans en Grietjen Lubbers, waarmee ook de ouders van Jantje vastliggen. Bartelt werd in 1775 bij de doop van zijn jongste kind "Brocher" genoemd, mogelijk grijpt dat nog terug op de vermelding van zijn vader als "Bröcher". Hij kwam overigens niet altijd met familienaam voor; in het Dreggeldregister van 1765 woonde hij als Bartelt Jacobs in de Lelienstraat zuidzijde (P.J.C. Elema, Huiseigenaren van de stad Groningen (Groningen 1995), p. 20).

De man liet op 14-9-1778 een inventaris opmaken toen hij wilde hertrouwen; hij ondertekende met een kruisje. Zijn eerste vrouw was mogelijk omstreeks november 1777 overleden: in die maand had hij f 12 geleend van Jan Willems en vrouw, de enige schuld van de boedel (die overigens miniem was en uitsluitend uit enig huisraad bestond). Aan lijfstoebehoren waren er 4 rokken, 2 'jakies' en 4 'schuiden'; van de profijtelijke staat ad f 27.8.0 werd voor de kinderen nog f 13.14.0 vastgezet. Het enige wat verder opviel was de aanwezigheid van eenige oude schoeleesten, een stuk leer en wat gereedschap (getaxeerd op f 1.4.0); Bartolt zal dus wel schoenlapper (hersteller) zijn geweest en geen volledige schoenmaker. Het beroep werd bevestigd door een vermelding als zodanig in de overlijdensakte van de dochter Hindrikje. Grietje Dronrijp, bij haar overlijden Grietje Jans, kon ik niet thuisbrengen in een bestaande familie van die naam.

De doop van de derde vrouw, Anna Eppes, vond ik niet in Scheemda. Zij was in augustus 1774 lidmaat geworden in de stad, op attestatie van Amsterdam. Heeft ze daar haar familienaam aangenomen? Die schijnt in stad en lande uniek te zijn geweest; wel kwam de vorm Riddering voor. Haar neef Tjapke Noordhof kon ik evenmin plaatsen: hij overleed, als vrijer in de Oude Boteringestraat, even voor 30-1-1793. Mogelijk was hij (en dus ook Anna?) verwant aan Tjapke Geerts (Noordhof), die Zuidbroek 29-11-1767 met Geesje Harms trouwde. Bij geen van hen zag ik een relatie met Scheemda.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Jacob**, ged. N.K. 31-10-1762 (Lelijstraat).
2. **Grietje**, ged. N.K. 7-4-1765 (N. Kijkj.str.).
3. **Hendrikje Breggers**, ged. N.K. 14-2-1768, lidmaat (in Oude Kijk in't Jatstr.) mei 1791, overl. Groningen (Raamstraat S 75, oud 60 jr.) 19-8-1827, otr./tr. (voor haar Bartold Brecher als vader) Groningen M.K. 11-5/31-5-1793 met **Hindrik Reineman [Rijneman, Reneman]**, geb. ca. 1766, verver en glazenmaker, overl. Groningen (Raamstraat no. S 76, oud 58 jr.) 2-3-1825, zn. van Martha Magdalena [Margje] Bekkers.

Bij zijn overlijden droeg Hindrik de naam Rijneman, en zijn moeder - toen nog in leven; een vader werd niet genoemd - heette Margje Bakkers. Het vergde een forse omweg om haar te identificeren met Martha Magdalena Bekkeren, oud 83 jr. en ongehuwd, die op 14-8-1827 in de Raamstraat te Groningen overleed. Deze vrouw was een dochter van Martinus Johannes Bekkeren en Katharina Elisabeth Bergen, te Emden woonachtig geweest. Gezien haar ongehuwde staat was de zoon allicht buiten huwelijk geboren, maar zijn afwijkende naam zal toch wel aan de vader zijn ontleend.

Het aanknopingspunt voor een identificatie van Margje lag bij Jochum Jacobs Mildenstein, geboortig van Fenering onder Denemarken, die Groningen 2-11-1823 overleed als man van Anna Elisabeth Bekkers. Hij vertegenwoordigde in 1820 de (enige?) dochter van Hindrik Reneman en Hindrikje Breggers bij haar huwelijk, en wel als oom. Zijn vrouw was Anna Elisabeth Bekker [ook: Bekkers, Bakkers], geb. te 's-Hertogenbosch als dochter van de reeds genoemde

sergeant Martinus Johannes Bekkers en Katharina Elisabeth Bergen, die te Emden hadden gewoond. Omgekeerd was de 54-jarige verversknecht Hindrik Reineman Groningen 15-5-1820 bij het huwelijk van de dochter Pietertje Mildenstein, en wel als neef in de vierde graad van de bruid.

Toen een half jaar later de (waarschijnlijk enige) dochter van Hindrik Reneman en Hindrikje Breggers in het huwelijk trad, was haar vader Hindrik Reneman 55 jaar oud. Hij was toen verver en kon niet schrijven. Over zijn geboorteplaats vond ik geen aanwijzingen.

Uit dit huwelijk:

a. **Margjen Magdalena Geertruida Reneman**, ged. Groningen M.K. 13-2-1801 (op het Hoogstraatje), tr. Groningen 14-12-1820 met **Jan Wolters**, ged. Groningen 18-12-1793, wolkammer, zn. van Christiaan Wolters en Dina Frik.

4. **Arendina**, ged. N.K. 14-12-1775 (in de Fioolstraat).

Portret van een Groningse dame

Jan Jaap Hazenberg, Wassenaar

Uit de nalatenschap van mijn grootouders, dr. F.R. Elslo en mevrouw A. Elslo-Mulder, heb ik een portret van een Groningse dame (zie afbeelding hieronder). Uit de tekst op de achterkant van het schilderij wordt duidelijk wie is afgebeeld:

“Aleida Engelma

*Geboren 24 mei 1724
Overleden 4 mei 1782*

*Dochter van Gajus Engelberte
Engelma en Eltje Sijpkens*

*Geschilderd 1751, oud 27 jaar
en 5 maanden*

*Eerste huwelijk met haren vol-
len neef Jacob Engelma en in
1754 gehuwd met Cornelis
Geertsema, zoon van burge-
meester Johan Geertsema en
Hermanna Verhagen, land-
schrijver of secretaris van het
Klein Oldambt.”*

Omdat het schilderij bij mijn oma in de woonkamer hing, kende ik het al jaren. Pas toen het niet lang geleden in mijn bezit kwam, ondernam ik voor het eerst een poging om meer te weten te komen over deze “dame op het schilderij”.

Aleijda Engelma blijkt een dochter te zijn van Ds. Gajus Engelberti Engelma (1676-1747), predikant in Oosternieland, en Eldina Sypkens. De namen van haar ouders staan nog altijd op een gevelsteen van het Zeyls Gasthuis in de Visserstraat in Groningen (zie afbeelding). Aleijda zelf was jarenlang voogdes van het gasthuis.

Aleijda Engelma (1724-1782) en haar echtgenoot Cornelis Geertsema (1726-1756) zijn de voorouders van een groot aantal prominente Nederlanders. Hun zoon Mr. Jan Herman Geertsema (1755-1837) was lid van de Rechtbank in Groningen, een kleinzoon, Mr. Carel Coenraad Geertsema (1785-1869), kantonrechter te 's-Gravenhage.

Ook behoren diverse vooraanstaande politici tot hun nageslacht. Hun achterkleinzoon, Mr. Johan Herman Geertsema (1816-1908), was onder andere Minister van Binnenlandse Zaken en Commissaris des Konings in Overijssel. Willem Jacob Geertsema (1845-1902), onder andere lid van de Tweede Kamer, en Mr. Dr. Carel Coenraad Geertsema (1843-1928), onder andere Commissaris der Koningin in Groningen en lid van de Eerste Kamer, waren betachterkleinzonen van Aleijda Engelma en Cornelis Geertsema. Hun bet-bet-betachterkleinzoon was Mr. Willem Jacob (Molly) Geertsema (1918-1991), onder andere lid van de Eerste en Tweede Kamer, Minister van Binnenlandse Zaken, vice-premier en Commissaris van de Koningin in Gelderland.

Een andere bekende betachterkleinzoon was Willem Johan Herman (Pim) Mulier (1865-1954), sportpionier en journalist. Pim Mulier was medeoprichter van de Haarlamsche Football Club (HFC) en initiatiefnemer voor en voorzitter van de Nederlandse Voetbal- en Athletiek Bond, voorloper van de KNVB. Ook voerde hij in Nederland hockey en bandy in. Hij beoefende biljarten, cricket en jagen, was een liefhebber van vissen en reed zelf in 1890 de later zo genoemde Friese Elfstedentocht. Als erkenning voor zijn verdiensten kreeg hij ondermeer het erevoorzitterschap van de KNVB en het erelidmaatschap van de Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijdersbond. Bovendien is het stadion in Haarlem waar vorig jaar het wereldkampioenschap honkbal is gehouden naar hem genoemd.

Bronnen:

- Nederlands Patriciaat 1913/1964, familie Geertsema
- Nederlands Patriciaat 1993, familie Mulier
- www.geocities.com/gasthuizen (website van R.J.H. (Rinse) Brink in het kader van zijn proefschrift Groninger Gasthuizen)

Archieven van de Friese Stadhouders

Antonia Veldhuis, Veenwouden

In 2002 gaf Tresoar (voorheen Ryksargyf Fryslân) het boek *Archieven van de Friese stadhouders* uit. De subtitel is *Inventarissen van de archieven van de Friese stadhouders van Willem Lodewijk tot en met Willem V, 1584-1795*. De schrijvers zijn A.P. van Nienes en M. Bruggeman, m.m.v. J.J. de Muij-Fleurke, B. Woelderink, P. Nieuwland en J.W.T.M. Beekhuis-Snieders.

In dit archief is van alles te vinden waarmee de stadhouders te maken hadden. Persoonlijke en zakelijke correspondentie, verzoekschriften, processtukken, militaire aangelegenheden, nieuwtjes, zaken betreffende forten (o.a. in Oost-Groningen), personeel enz.

Het boek is verdeeld over drie archiefinstellingen. Tot bladzijde 83 is het voorwoord, inleiding, beschrijving van bezittingen en bevoegdheden van de stadhouders en aanwijzingen voor het gebruik van het boek. Bladzijde 83-354 behandelen de stukken over het Koninklijk Huisarchief die bewaard worden in Den Haag. Van 357-594 is de beschrijving van de stukken die u in Tresoar in Leeuwarden kunt vinden en van 594-617 van hetgeen in het Drents Archief in Assen is in te zien.

Van elke stadhouder is een biografische schets opgenomen en er zijn lijsten, tabellen, literatuurverwijzingen en bronuitgaven. Aan het eind van het boek zijn indexen op persoons-, geografische - en zaaknamen. Van elk inventarisnummer is een beschrijving van de stukken, echter niet alle daarin genoemde namen worden genoemd. Ik nam derhalve het gehele boek door en noteerde enkele tientallen vermeldingen die mogelijk de moeite waard zouden kunnen zijn.

Pas recent kwam ik er toe op Tresoar enige in de index van het boek gevonden vermeldingen op te zoeken. Naast mijn namen (w.o. vader en zoon Ciriacus Hoorn, ja inderdaad: alle info welkom) stonden daarop ook de mogelijk interessante zaken voor het geval ik tijd over had. Dat waren o.a. enige lijsten van militairen, gesneuvelde militairen bij Fleurus, forten bij de grens van Groningen, klachten wangedrag troepen enz.

Gewapend met dit werklijstje toog ik naar het Archief. Zoeken (en vinden) bleek verrassend eenvoudig te werken. Aanvragen van toegang 7 met het betreffende inventarisnummer levert een doos op met daarin pakken die per jaar (of half jaar) in een omslag zitten.

Mijn Ciriacus Hoorn inschrijvingen bleken allemaal brieven te zijn, geschreven aan de bazen van de luitenants van vader en zoon. Aardig vond ik de in de brief van 19 september 1657 (nr. 114) geschreven slotzin: "de Jonge Spruiten Goden den Almogenden bevolen".

Senior (overleden 1668) sluit zijn brieven bijna altijd af met "Doorl: seer getrouwen Dienaer C: Hoorn L: Majeur", junior (1648-171.) met "Onderdanigsten en Gehoorzaamsten Dienaar C: Hoorn majeur" en met "Uwe Hoogh welgebooren Heern seer gehoorsamen Dienaer D: Hoorn majeur".

Ciriacus Hoorn jr. vraagt in twee brieven een baan of compagnie voor zijn zoons Hindrick Casimijr (nr. 127, 26 juli 1709) en Folkert (nr. 19, 13 dec. 1712) en noemt in een ander dat het spijtig is dat zijn zwager Willem Titsing geen antwoord op diens brief aan "zijn Doorl: Hoogh Geboorner Furst end' Here" kreeg (nr. 113, 26 nov. 1655). Beide schrijven o.a. over verbouwingen en aankleding van het Princenhof in Groningen en militaire aangelegenheden. Enkele andere belangwekkende zaken in

deze correspondentie: Majoor Edzardt Valck is bij de laatste storm bij Zoutkamp zijn jacht verloren en is met groot "perijkel daer aff gekomen hem op den mast bergende" en "onzen olden patroon Johan Polman is voor 3 weken naer den Hemel gereist, met een seer Godsaligen afscheit". (beide nr. 112, in een brief van 10 januari 1654). In 1691 (nr. 125, jaar 1691) noemt junior het overlijden van de heer v.d. Laen.

Uit andere inventarisnummers noteerde ik nog over de jaren:

1610 (3 mei, nr. 2) Wessel Harmens Dijkhuis van Wedde is gevangen genomen, er is een watervloed geweest in Bellingwolderzijl en de Schantzen en in augustus is Gosen Schinkel, rechter tot Bellingwolde, "in de verleden weken overleden".

1637 (2 oktober, nr. 110) Solliciteur Caspar Celos is overleden en Thijs Smeecks (info gevraagd over ouders) krijgt zijn plaats. Er zijn meteen problemen over zijn salaris. Hierover diverse brieven en verzoekschriften in dit pak.

1653 (nr. 112) Jodocus Hensius wordt "die steen des anstoots" genoemd en hij moet uit de buurt van "alle eerlijcke Patrioten" blijven. Zijn huisvrouw Etteke toe Warten schrijft over het verdriet haar en haar lieve man aangedaan en zegt dat hij onschuldig gevangen is genomen. Genoemd worden zwager Bernardus Julsing en dochter Decia Julsing anders Mensen. Een paar maanden later is er sprake van dat Hensio verbannen is en staat er "hij tapt nu in noodt wegen quade comportementen".

1657 (18 maart, nr. 114). Verslag over het grote oproer in de stad Groningen. Namen hierin genoemd zijn o.a. Schulenborch, Cornelis Edskes, Popko Herens en bouwmeester Hijndrick van Laer.

1663 (2 maart, nr. 119). Brief van de erfgenamen van de overleden Casper Eijsinga (zwager is Hendrick Gockinga) en een stuk van H. Bregenbeek wegens zijn vader voogd Bregenbeek van 20 januari 1664. Verder in dit pak o.a. 7 bladzijden over het fort Langakkerschans en het antwoord hierop van drie kantjes.

1664 (nr. 119). In dit jaar o.a. een brief over Bellingwolde, een schrijven van Johan Huninga en iets over het huis van de overleden snijder Onno Bouwes.

1689 (nr. 667) Het bataljon is in Den Bosch geweest, 37 man zijn gedeserteerd. Er zijn diverse zieken achtergebleven, w.o. 3 in Maastricht. Het regiment is "tamelijk wel". Er volgt een uitgebreide beschrijving van de kleding van de soldaten. Men heeft o.a. gele zeemleren handschoenen, zwarte hoeden met witte pluimen en een blauwe rok met zilveren knopen.

1690 (nr. 125). Genoemd de slag bij Fleuri waarin de vorst "een besonder beleid en waarlijk Heroi en Dapperheijd" toonde en over het sneuvelen van de kapiteins Erhard Clant en Mathei en majoor Schaij. De brief hierin uit het jaar 1691 is van de echtgenote van Jan Ebbens en een ander schrijven gaat over de rustmeester van kapitein Van Borch die "noch frijs ende gesondt" is.

1690 (24 augustus, nr. 667). Jacob Swartte is zwaar aan zijn been "gequetst", hij wil een vacante compagnie. Omdat een snelle reactie uitblijft neemt hij eind september "nochmaals de vrijmoedicheit" te schrijven.

1693 (nr. 125). Kapitein Jarges krijgt 4-5 weken verlof omdat zijn vader is overleden en er problemen over het testament zijn.

Dit is slechts een heel kleine greep uit de schat van informatie die in dit archief zit. Wilt u alvast zien of uw namen erbij zitten dan kan dat via www.archieven.nl.

Wilt u de inhoud van het boek zien dan typt u bij dezelfde link in het zoekscherm "Stadhouderlijk Archief". Er verschijnen dan diverse treffers, u gaat naar (inv.) Stadhouderlijk archief: Friesland 1584-1777, 907 beschreven archiefstukken, Tresoar (Frysk Historysk en letterkundich Sintrum). Aanklikken geeft een nieuw scherm met naam en schrijver. Daarna komen **Inventaris**, **Nadere toegang** en **bijlagen** met voor elk woord een + teken. Aanklikken geeft weer een onderverdeling met meerdere plussen. Zo kunt u het hele boek bekijken.

Heeft u iets gevonden en wilt u dat in Tresoar opzoeken, dan is het goed om te weten dat dit archief op maandagmiddag van 1 tot 5 uur en op zaterdagmorgen van 9 tot 1 uur is geopend. Dinsdag en woensdag kunt u er terecht van 9 tot 9 uur en donderdag en vrijdag van 9 tot 5 uur.

De frustratie van een hobbyist

Jan Wolf

In de Groninger Archieven komt een stuk voor waarin een zekere Krijn tho Olinge pachter van Hoveling Ripperda tho Farmsum wordt genoemd. Dit stuk is van 1555. Of deze Krijn getrouwd is geweest en kinderen heeft gehad is niet bekend, misschien had hij wel 7 zonen.

Wat wel zeker is, dat er in hetzelfde Archief tussen 1609 en 1616 een aantal broers worden genoemd: **Claes Crijns** bij de Dham tho Olinge en zijn broers Roeleff Crijns, kerkvoogd tho Noordijck en Sybolt Crijns en dan nog een **Johan Crijns** in Heidenschap en de Gelkingestrategie te Groningen.

Afbeelding: Rob Houten, Oktober 1997

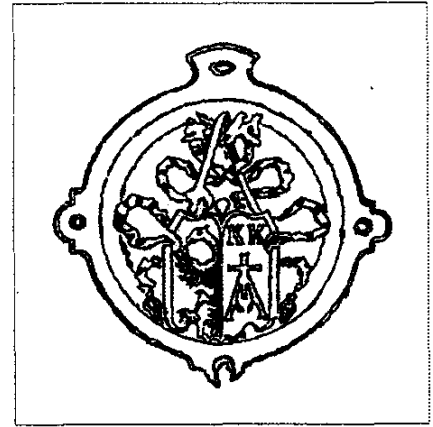
Als A. van der Aa het gehucht Oling beschrijft, schrijft hij dat het een gehucht is in Fivelgo, een half uur gaans ten Zuidwesten van Appingedam, nabij Tjamsweer, waartoe het kerkelijk behoort.

"1624, den 17 Octbr Ruste de Eersaame Claas Crijnes in den Heere, woonende tot Oling in Groningerland en begraven tot Jamsweer". Op de steen staat verder nog een huiskerk en *"Sibi et posteris"* wat vertaald kan worden in 'Voor zich zelf en zijn nakomelingen'.

Ook Claes Crijnen zal getrouwd zijn geweest en kinderen hebben gehad, anders had het *"Sibi et posteris"* niet op zijn steen hoeven te staan.

Er is weinig fantasie voor nodig om in **Krijn Klaassen**, geboren 17-7-1590 te Oling een zoon van deze Claes Crijnen te zien. Er is bekend dat deze naar OostFriesland trok en daar op 17-7-1650 is begraven in de kerk van Freepsum. Op zijn grafsteen staat *“Anno 1650, den 17 julius is de ehrbare Krijn Klaszen christlyk in den Heren entslaepen, sines older in’t 60 Jaer, vorwactende eyne frolicke uperstadynge am iunesten daege”* en het zelfde huismerk als op de grafsteen van zijn vader. Zijn nakomelingen, met de familienaam Ohling, leven nog steeds in Duitsland en Amerika.

In het ‘Album Studiosorum Academiæ Groninganae’ staat bij de datum 20-4-1629 vermeldt *“Johannes Olingius, Omlandus. A 22”*. Deze Johannes, die ook wel Johannes Nicolai wordt genoemd, moet dus omstreeks 1607 geboren zijn in ‘de Provincie’. Johannes Olingius wordt op 12-9-1635 tot corrector aan de Latijnse school te Appingedam benoemd. Vijf jaar later wordt de herbenoeming van Johannes Nicolai genoteerd.

Was Johannes Nicolai Olingius ook een zoon van bovengenoemde Claes Crijnen? Het is wel aannemelijk, maar niet te bewijzen, helaas!

Johannes Nicolai laat in 1640 een zoon Jan Selis dopen, de moeder is Bonje en in 1642 wordt van de eelieden Joas Olingius en Bonnie Selys een zoon **Claes** gedoopt, beide in Appingedam.

Van Jan Selis is wel wat bekend. Hij wordt ook Joannes Coelius Olingius genoemd en was drie keer getrouwd. Hij kreeg uit zijn 2^e huwelijk twee keer een zoon die Tiacko werd genoemd, naar de eerste man van zijn vrouw. Uit zijn 3^e huwelijk, waarschijnlijk met zijn dienstmaegt, die hij ‘bezwangerd hadde’, is een dochter Bonne geboren, die in Larrelt (Oostfriesland) bevallen is van een buitenechtelijk kind. Het hele verhaal van de doop van dit kind staat vermeld in het Kerkregister van Larrelt (3-12-1713). In Twixlum, dat vrijwel tegen Larrelt aan ligt, woonden in die tijd leden van de familie Ohling, nakomelingen van Krijn Claassen. Is dit toeval?

Werd Johannes Nicolai genoemd naar zijn oom Johan Crijns uit de Gelkingestrate? En is dat dezelfde Johannes Olingius die in het boek Groninger Gedenkwaardigheden van A. Pathuis wordt genoemd?

In de Groninger A-kerk zijn op 30-1-1655 getrouwd door ds. Columbier, de daar ondertrouwde *“E. Hermannus Olingius ende die Erentw. Anna Duidinck, waarvoor de Broeder Jacobus Duidinck (caveerde)”*. Dit echtpaar laat in Groningen een tweetal kinderen dopen: Wibbina op 15-4-1655 (ze was een tikkeltje te vroeg) en **Johannes** op 15-10-1656. Is dit toeval?

Als Johannes Olingius (chirurgijn) in Groningen op 13-11-1683 met Anna Margreta Loofs trouwt, heet hij afkomstig ‘van Steenwijk’. *“Johannes Olingius van Steenwijk ende Anna Margrieta Looff, pro quo Monsr Lubberti als gelastede van de Bruidts Vader, Gecop: p. Dr. Wilh van der Schuyr, den 13 9br 1683 AK”*.

In Steenwijk doen een aantal kinderen Olingius belijdenis en trouwen met jongelui uit Steenwijk en omgeving. Ook Wibbina komt aan de man in Kolderveen, hij heet Lubbert Jans, jonggezel van Nijeveen. Het gezin Hermannus Olingius – Anna Duidinck is dus kennelijk na 1656 en voor 1682 (in dat jaar doet Wibbina belijdenis) naar Steenwijk verhuisd. De doopboeken voor 1666 van Steenwijk zijn echter niet

bewaard gebleven of nooit geschreven. Annechien Olinghs wordt in 1683 onderhouden door de diaconie en woont in een 'camerke in de Vrouwenstraete de Swindermans toebehorende', er staat niet expliciet bij dat ze weduwe is. Johannes Olingius trekt als chirurgijn naar den Haag en zorgt daar voor nakomelingen. Het geslacht is inmiddels uitgestorven.

In 1682 duikt in Heerenveen een Melchizedek Olingius op. Een opvallende naam, voor een opvallend man. De eerste keer is niet zo opvallend.

In het trouwboek van 1682 staat:

*"Melchizedek Olingius
ende Annechjen Adams
beyde wonende op 't Heereveen,
den 5 Mart de 1ste procl,
den 12den de 2^e procl,
den 19den dito de 3^e procl.
ende des namid. Getrouwt."*

Als Annechien Adams voor de eerste keer aan het Avondmaal deel neemt (31-1-1675) wordt er bij gezet dat ze met attestatie uit Coevorden is gekomen. Melchizedek doet op 30-7-1682 belijdenis, maar waar hij vandaan komt wordt noch hier, noch in de huwelijksinschrijving vermeld. Hij woonde kennelijk al langer in Heerenveen, zodat de plaats van herkomst niet meer als referentiekader kon worden gebruikt.

Melchizedek Olingius en Annechien Adams laten in Heerenveen een drietal kinderen dopen: Magdalena (31-12-1682), **Hermannus** (7-3-1684) en Adam (2-10-1685). Een vierde kind, dat niet in één van de doopboeken staat, maar later wel in de erfenissen deelt, heet Peter.

De laatste mannelijke Olingius stierf 9-9-1892 te Leeuwarden, waardoor ook een einde kwam aan dit geslacht.

Is het weer eens toeval dat Melchizedek zijn oudste zoon Hermannus noemt en de 2e naar zijn schoonvader Adam?

Mijn frustratie:

- Is Johannes Olingius een zoon van Crijn Claesen tho Oling?
- Is Hermannus Olingius een zoon van Johannes Olingius? (Johannes Olingius (de chirurgijn) is een zoon van Hermannus Olingius!)
- Is Melchizedek Olingius een zoon van Hermannus Olingius? (Hermannus Olingius is een zoon van Melchizedek Olingius!)

ADVERTENTIE

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Tel 050-312 25 23

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

Bremen – Roermond – Eexta

Jacques Bennis, Roermond

In de kwartierstaat van mijn in Klein Ulsda geboren moeder, Anna Garrelts¹, figureert op kwartier 1568 Conradus Klugkist. Deze was S.S.M. Candid. (Sacrae Scripturae Magister Candidatus), zoiets als drs. godgeleerdheid (JB) en “hadt zeer wel gestudeert, doch zich niet durvende onderstaan in ’t openbaar te spreken, vertrok hij uit Bremen naar de Provincie Stadt en Lande, en wierdt schoolmeester in de Eexta”.² Hij stierf aldaar op 1-6-1653. Zijn grafschrift luidt: “Anno 1611, den 15 Augusti, ist der ehrveste undt wohlgelarter Conradus Klugkist in Bremen geboren. Anno 1653, den 1 Juny, ist ehr alhir in der Exta in Gott dem Herren sanft endt seelig entschlafen, siner Seelen Gott gnedich SKV”.³ Volgens B.J.R. Roelfsema⁴ was hij gehuwd met Maria Spaeren uit Roermond, maar helaas noemt hij geen bron. Ook andere op het internet publicerende genealogen noemen zonder bronvermelding deze Maria ‘van Roermonde’. Toch is in Roermond geen (rooms-katholieke) doop van een Maria Spaeren te vinden en evenmin een protestantse, daar de registers van de Nederduits Gereformeerde Gemeente pas na 1700 beginnen.

Door een toeval vond ik in de Groninger Archieven een huwelijkscontract dat op 22-7-1669 gesloten werd tussen Berent Weslings en Maria Spoor.⁵ Een van de ondertekenaars is Siwert Clugkist, die in de akte Maria’s zoon wordt genoemd. Alleen al op grond hiervan is het verdedigbaar Maria Spaeren en Maria Spoor als een en dezelfde persoon te beschouwen. Ik word daarin nog gesterkt doordat ik in Roermond wel de doop heb gevonden (4-5-1614) van een Maria, dochter van Gregorius Sporen en Anna Leven (ook Leners genoemd).⁶ De klinkerwisseling in Maria’s familienaam zou je als volgt kunnen verklaren: het werkwoord ‘sparen’ wordt in het Gronings ongeveer uitgesproken als ‘spoor’; omgekeerd zou men gedacht kunnen hebben dat een niet-Groningse vrouw die zich ‘Sporen’ noemde haar naam wel als ‘Spaeren’ moest schrijven.

Het huwelijk van Conradus en Maria is nergens te vinden, niet in Roermond, en ook niet in de Groningse klapper op de huwelijken van vóór 1750. Dat een jongeman uit Bremen trouwde met een Roermonds meisje, zou kunnen worden verklaard door aan te nemen dat deze in dienst van het Staatse leger in Roermond is beland, dat Staats was van 1632 tot 1637. Een bewijs daarvoor heb ik echter niet gevonden. Op het Nationaal Archief in Den Haag zijn in de zogenaamde commissieboeken wel de namen van officieren te vinden, maar niet die van het overige personeel. Mogelijk is het paar door een veldprediker in de echt verbonden. Wellicht was hij in het leger chirurgijn, want Jan Brugge⁷ meldt dat hij dat beroep uitoefende te Noordbroek. Als dat al zo was, dan heeft hij er in ieder geval niet gewoond, want hij komt niet voor op de lidmatenlijst van 1625-1665.

Volgens Roelfsema⁸ zou hun eerste zoon, Siwert, in 1643 geboren zijn, maar ook hiervoor vermeldt hij geen bron. Het eerste wel gevonden kind, Anna, werd op 28-9-1651 in Eexta gedoopt; het derde en laatste, Heinrich, op 7-11-1652. Zes maanden later was Conradus dood. Het zou mij niet verbazen als er tussen Siwert en Anna nog een paar kinderen zijn geboren. Maria hertrouwde eerst nog met Herman Etskes, nadat deze tot schoolmeester was beroepen.⁹

Voor commentaar houd ik mij graag aanbevolen.

Noten:

- 1 <http://home.planet.nl/~igbennis/Genealogie/index.html> (doorklikken naar 'Kwartierstaat van Anna Garrelts').
- 2 *Gruoninga* 1978, blz. 35/36.
- 3 A. Pathuis, *Groninger gedenkwaardigheden*. Amsterdam 1977, blz. 243, nr. 1115: tekst grafsteen. Als overlijdensdatum wordt ook 9-6-1653 genoemd (*Gruoninga* 1978, blz. 35).
- 4 B.J.R. Roelfsema, *Kwartierstaat Koos Roelfsema en Martina Roelfsema*. Centraal Bureau voor Genealogie, GHS 01F56 t/m 58.
- 5 Groninger Archieven, Rechterlijke Archieven V bb Eexta[nu [Toegang 731, inv.nr. ...](#)].
- 6 Gemeentearchief Roermond, klapper op de dopen te Roermond.
- 7 <http://members.home.nl/jbrugge> (doorklikken naar 'genealogie/parenteel Klugkist').
- 8 B.J.R. Roelfsema, o.c.
- 9 Jan P. Koers, *Eexta. Kerk en kerspel in het Oldambt*. Koers noemt als bron het "Handschrift Groenier, Eexter kerkarchief".

Ingewikkelde familierelaties?

Het museum Het Valkhof bezit een schilderij waarop een groep personen staat afgebeeld met tekstborden waarop de volgende (raadselachtige) tekst te lezen is:

“Merckt wel en siet op dit verclaren mijn
De twee int rood mijns vaders broeders zijn
De twee int groen sijn mijn moeders broeders
De twee int wit mijn kinders. Ick moeder
heb van deses ses den vader tot mijn man
Dat smaegtschap groet mij niet beletten kan”

Eeuwen geleden bestonden ze al, de rariteiten die geen reiziger bij een bezoek aan een stad wilde missen. Museum Het Valkhof bezit een schilderij dat in vroegere tijden zo'n ijzersterke trekker vormde: het raadsel van Nijmegen. Het anonieme paneel uit 1576 toont een aantal personen met cartouches en tekstborden in hun hand, terwijl zij in een kring rond een jonge vrouw staan opgesteld. Door middel van de teksten leggen de personen de beschouwer van het schilderij de vraag voor hoe hun gezin is samengesteld. De verhoudingen tussen de verschillende figuren blijken bijzonder raadselachtig te zijn. Vandaar de titel "Het raadsel van Nijmegen". De oude heer is weduwnaar van twee inmiddels overleden vrouwen. Beide vrouwen hadden al een kind uit een eerder huwelijk – respectievelijk een zoon en een dochter – toen ze met hem trouwden. Uit hun tweede huwelijk kregen beiden twee zonen, zodat de man vader werd van vier zoons en stiefvader van hun halfbroer en -zus. Deze laatste twee trouwden met elkaar. Hun dochter had dus vier ooms die de halfbroers van haar beide ouders waren. Vervolgens trouwde zij de oude heer, wat zijn derde huwelijk betekende. Samen kregen zij opnieuw twee zonen.

Bron: Historische scheurkalender 11 februari 2006. (Ingezonden door Thijs IJerman.)

Oplossing breinkraker van bladzijde 44

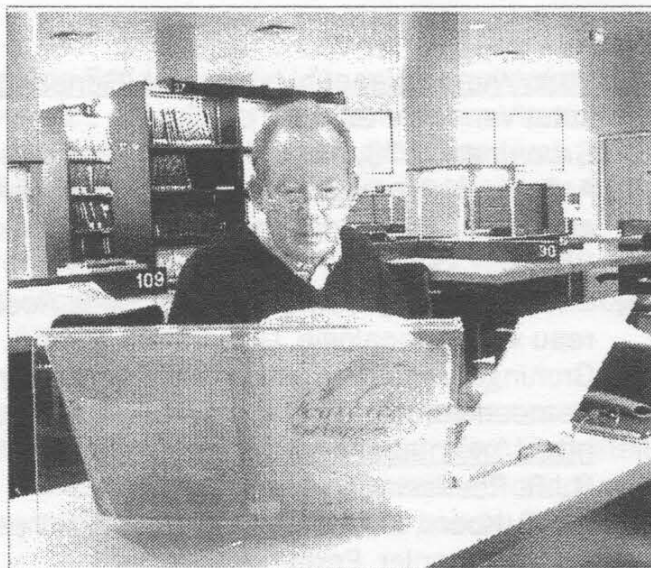
De beambten hebben weten uit te vinden, dat de brief bestemd was voor den ser-geant Groenewegen bij het achtste regiment infanterie te Amsterdam.

Hobby uit hobby. Joop van Campen en ...

Antonia Veldhuis, Veenwouden

In deze rubriek vertellen lezers over hun hobby. En dat is deze keer niet de genealogie, maar een bezigheid die daaruit is ontstaan en intussen minstens evenveel tijd in beslag neemt. Ik heb de vragen gemaaild, de antwoorden liet ik zo veel mogelijk onveranderd. Wilt u ook in deze rubriek, mail of schrijf mij: antonia.veldhuis@hetnet.nl.

- ***Vertel wat over jezelf. Leeftijd, woonplaats, beroep, partner, alles wat je kwijt wilt.***

Mijn naam is Joop van Campen, geboren als Johan Willem Hans op 9 september 1941 te Hengelo(o), zoon van Johan George Ferdinand van Campen en Hedwich Hansma. Na de HBS in Enschede en militaire dienst bij de cavalerie in Amersfoort ben ik in Groningen sociale wetenschappen gaan studeren. Bij de studenten-badmintonclub A.M.O.R. (Alles Met Ons Racket) heb ik mijn vrouw leren kennen. In 1969 huwde ik met Tiny Hilda Bolhuis, geboren in Leeuwarden en opgegroeid in Assen en Groningen. Na de studie trad ik als bedrijfspsycholoog in dienst bij de Centrale Directie der PTT in Den Haag. We gingen in Alphen a/d Rijn wonen en daar werden onze zonen, Sander en Harold geboren.

In het kader van de spreiding rijksdiensten werd ik in 1977 overgeplaatst naar Groningen. Kort daarna kwam ik in dienst bij het Telecom District Groningen als personeelsadviseur/ chef personeelsvoorziening en loopbaanplanning. Door een landelijke reorganisatie verliet ik in 1994 KPN.

- ***Hoelang doe je aan genealogie, hoe is die hobby ontstaan.***

Omstreeks 1980 ontving ik van mijn vader familiepapieren en de onderzoeksgegevens over van Campen en Canter-Visscher. Deze waren voor WO II door mijn grootvader verzameld. Daarna werden zowel mijn vrouw als ik besmet met het 'genealogenvirus', met als gevolg een gezonde maar verslavende hobby. In de jaren '80 en '90 deden we o.a. onderzoek naar de families van Campen, Canter-Visscher en Semler. In Groningen en Friesland verrichtte ik onderzoek voor de familievereniging Idema en was ik enige jaren werkzaam voor een commercieel bureau. Daarnaast werd ik bestuurslid en sinds 1999 voorzitter van de NGV-afdeling Groningen.

- ***Hoe is je "hobby uit hobby" ontstaan en wat houdt die precies in.***

Tijdens ons onderzoek naar de familie van Campen kwamen we enige voorouders tegen die gediend hadden ten tijde van het Staatse leger (18^e eeuw) of in en na de tijd van Napoleon. Zo stuitte we op kolonel Abraham Theodorus van Campen, regimentscommandant van de huzaren van Sytsema, omstreeks 1840. Hetzelfde regiment waarbij ik als dienstplichtige heb gediend. Een selectieofficier vroeg mij destijds of mijn familie in het bezit was van een schilderij van genoemde kolonel. Ik moest het antwoord daarop schuldig blijven en van voorouderonderzoek had ik toen geen enkele notie. Omstreeks 1986 belde de luitenant-kolonel b.d. M.C. van der Hoog mij op en stelde vergelijkbare vragen. Ik kon hem wel genealogische gegevens leveren, maar beschikte niet over een afbeelding. Kort daarna gingen we op bezoek bij onze Belgische tak van de familie, de luitenant-kolonel der infanterie R.C.O. van Campen in

Brussel. Zij hadden een fotoalbum, waarin Abraham Theodorus voorkwam. Zo kwamen beide luitenant-kolonels met elkaar in contact. Zij werden vrienden en bleken beide bewonderaars van Napoleon te zijn. Dit soort ervaringen hebben tot de specialisatie militaire genealogie geleid.

Zo ben ik al enige jaren bezig om de genealogie, huwelijken, loopbanen e.d. van Staatse militairen uit te zoeken, die behoorden tot de regimenten Oranje Stad en Lande en Drenthe en het regiment Nationalen nr. 2. Naast de personen ben ik geïnteresseerd in het gevoerde beleid, bijvoorbeeld ten aanzien van benoemingen, beloningen en straffen.

- ***Wat is er zo leuk aan.***

Het zoeken en puzzelen. Er zijn veel meer bronnen waarin Staatse militairen voorkomen dan ik aanvankelijk dacht. Het is een grote ontdekkingstocht en dat motiveert om steeds verder te zoeken. Soms kun je anderen helpen bij het zoeken naar hun militaire voorouders en dat geeft een positief gevoel.

- ***Hoeveel tijd neemt deze hobby intussen in beslag en wat vindt je partner daarvan.***

Gemiddeld wordt twee dagen per week besteed aan archiefonderzoek. En bijna iedere dag zit ik achter de computer om de gegevens te combineren, te ordenen en te verwerken. Mijn vrouw vindt dat er soms te weinig tijd is voor gezamenlijke activiteiten. Vakanties, uitstapjes, familiebezoek e.d. worden daarom zoveel mogelijk tijdig gepland.

- ***Wat is het leukste, meest bijzondere dat je hierbij tegengekomen bent?***

Deze passie kent vele leuke kanten. Naast eigen onderzoek, zijn het mede besturen van de afdeling, bestuursvergaderingen, organiseren van lezingen en manifestaties en het advieswerk als correspondent voor de Nederlandse Vereniging voor Militaire Historie ook aantrekkelijk.

- ***Werk je digitaal, waar staat je computer.***

Ik werk al jaren digitaal, neem een laptop mee naar het archief en thuis staat op mijn werkkamer nog een computer. Ik zou in dit verband wat meer met de digitale camera moeten doen, maar daar blijft het tot dusver bij.

- ***Kom je nog toe aan genealogie en andere hobby's. Wat zijn die andere hobby's.***

Er gaat veel tijd zitten in deze hobby, waardoor ik aan voorouderonderzoek niet meer toekom, maar door goed te plannen en tijdig afspraken met mijn vrouw te maken is er nog voldoende tijd over voor andere liefhebberijen. Zo wandelen we met vrienden het lange-afstandspad de Zevenwouden, bezoeken regelmatig concerten en zitten sinds kort na ruim twintig jaar weer op dansles. En ik rij enige dagen per maand als vrijwilliger op de V.O.R.-bus (Vervoer Ouderen Roden).

- ***Wat kunnen de lezers voor jou betekenen en andersom?***

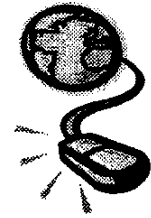
Als er lezers zijn die militaire voorouders hebben, die in het Staatse leger hebben gediend, houd ik mij aanbevolen voor die gegevens. Andersom ben ik bereid advies te geven in de zoektocht naar Staatse militairen.

- ***Zit je nog met een brandende vraag betreffende genealogie of de hobby waarover je vertelde?***

Er zijn geen brandende vragen, maar ik heb het idee dat veel mensen niet meer naar de archieven gaan om zelf in de bronnen te zoeken, maar voornamelijk op het internet bezig zijn te consumeren. Zij delen hun resultaten via het internet met anderen, waarbij echter betrouwbare bronvermeldingen vaak ontbreken. Deze ontwikkeling baart me zorgen.

Allemaal digitaal (achttien)

Antonia Veldhuis, Veenwouden (gecontroleerd door Bert Kranenburg)

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

Deze keer weer eens enige links om naar voorouders te zoeken en om het ons daar gemakkelijker bij te maken.

In Allemaal digitaal nummer twaalf (HDP 2004 nr. 2) noemde ik <http://top.archiefplein.nl/websitepubliek>, waarbij je tegelijk kunt zoeken in de databases van de catalogus CBG, GenLias, Regionale Historische Centra Bergen op Zoom, Eindhoven en Tilburg, Het Zeeuws Archief, Archiefdienst Amersfoort, Rijksarchief Noord-Brabant en gemeentearchieven Delft en Leiden. Door de **ctrl** toets ingedrukt te houden kunt u selecteren waarin u wilt zoeken. Intussen is daar bijgekomen: Brabants Historisch Informatie Centrum, Archief Eemland, Archiefdienst voor Kennemerland, Gemeentearchief Rotterdam, Historisch Centrum Leeuwarden. Archiefdienst Amersfoort en Rijksarchief Noord-Brabant staan niet meer op de site.

Een andere grote database is het op 1 november 2004 gelanceerde Thematis Erfgoed Portaal, waarbij momenteel een 23 instellingen zijn aangesloten. Gezien het aantal van (gemiddeld) 3190 (wisselt) vragen per dag lijkt dit een succes. Wekelijks komen er nieuwe databases bij in deze "Schatkamer met historische informatie". Typ in de adresbalk bovenin: http://81.18.161.80/fm_tnet_publick/zoeken.aspx (tussen "fm" en "tnet" een _ underscore, evenals tussen "tnet" en "publiek") en de pagina, waarin u zoeken kunt, opent. **Klik hier om uw zoekvraag op te geven** (bovenin scherm) geeft: **Archieven, Beeldbanken, Akten en registers - genealogie, Akten en registers - documenten, Bibliotheken, Kranten en tijdschriften, Overige en Musea**. Aanvinken wat u wilt doorzoeken en in welke regio en het zoeken kan beginnen.

Ik zocht in **Kranten en tijdschriften** (leuk voor de aankleding van een genealogie) op de naam Lijphart (info welkom). Het resultaat was 17 vermeldingen in de krant *Het Vaderland* van 1920-1945. Klikken op **Haags Gemeentearchief**. **Lyphart** invullen gaf er nog eens 16 bij. Denk dus aan verschillende schrijfwijzen. In de balken links op de startpagina vindt u o.a. *de participanten* (deelnemers), *nieuws*, *contact* enz. Deze kranten had u trouwens ook gevonden door <http://kranten.kb.nl/index2.html> bovenin de adresbalk te typen. Daar staan bovendien ook de NRC (1910-1930), het Centrum (1910-1930) en het Volk (1910-1920).

Het aantal geïnventariseerde gedigitaliseerde lidmatenlijsten (periode tot 1811) op de homepage van onze webmaster Menne Glas (www.menneglas.nl/ledematen) wordt steeds groter. Sinds kort heeft hij onder **karspels** (links, 2^e item van boven) alle plaatsnamen erop staan met erachter of de plaats gereed is, er aan gewerkt wordt of nog moet worden gedaan. In mooie frisse kleurtjes, elk met een eigen betekenis. Groen is gereed, blauw wordt aan gewerkt en van zwarte namen zijn geen lidmaten bekend. De rode plaatsen moeten nog onderzocht en ingevoerd, hierachter staat **te doen**.

Voortgang is er ook bij de inventarisatie van grafinscripties in Noord Nederland (Overijssel, Drenthe, Friesland (heet eigenlijk Fryslân) en Groningen) en Limburg, te vinden op www.graftombe.nl. Op de startpagina staan de provincies die te raadplegen zijn. Na aanklikken van de gewenste provincie komen er een foto's van kerkhoven

met eronder de naam. Alfabetisch gerangschikt per gemeente. Klikken op de foto linkt door naar lijsten met (alfabetisch) de namen. Bovenin de (begin)letter aantikken geeft de namen met achternamen van die letter. Voorzover ze op de steen staan zijn geboorte- en overlijdensgegevens ingevoerd, evenals ouders en/of partner. Het is mogelijk de digitale foto op te vragen door een mailtje te sturen aan de beheerder Willem Hovinga. Onder **info**, tweede item in menu op startpagina.

Rechts op de startpagina de nieuwste gegevens, achternamen die het meest voorkomen, laatste updates en totaal aantal ingevoerde namen. Op dit moment (6 maart) waren dat 315.552.

Voor beide projecten (ledematen en grafschriften) kan men nog vrijwilligers gebruiken, info bij de webmasters. Mailadressen voor deze twee inventarisatieprojecten: zie homepages. Bent u (al) ergens mee bezig: geef het door! Dit voorkomt dat er plaatsen dubbel worden gedaan.

Dubbel werk (voor u zelf) bij het zoeken in Genlias voorkomt u ook door u aan te melden bij www.genliasmonitor.nl. Om niet steeds opnieuw dezelfde namen te moeten intikken om te zien of er iets in Genlias bij is gekomen, kunt u hier maximaal veertig namen opgeven waarnaar u onderzoek doet. U krijgt dan eerst een lijst met alle hits van die naam die er momenteel in het bestand staan en als er nieuwe resultaten zijn toegevoegd steeds weer een mailtje. Ik meldde me aan. Een prima (gratis) service van Bob Coret.

En wilt u gewoon eens surfen en zien waar u uitkomt? Op www.veenkoloniaalmuseum.nl/grlinks.html (de homepage van het gelijknamige museum) vindt u tientallen doorverwijzingen naar o.a. **Regionale Musea, Kerk en Religie, Groningen digitaal, Geschiedenis, Scheepvaart, Overige Cultuur, Boeken/Antiquariaten en Genealogie van diverse families**. De laatste staat vermeld als familienamen A t/m J en familienamen K t/m Z. Helemaal rechts onderaan **Nog een mooie verzameling genealogische links**.

Ik opende **Vaarwel 19^e eeuw** onder het kopje **Geschiedenis** voor u. Een bijzonder aardige pagina in opbouwfase over de 19^e eeuw met o.a. een tijdbalk (tekst met afbeeldingen), kalender (bijzondere gebeurtenissen) en een agenda met tentoonstellingen tussen 1800 en 1900.

Vindt u een pagina die u de moeite waard lijkt: vastzetten bij **Favorieten** (4e item bovenin balk Favorieten, Toevoegen aan Favorieten) voorkomt de volgende keer zoeken.

Vlak voor het drukklaar maken van deze HDP kreeg ik nog twee berichten binnen. Henk Boon meldt dat hij en René Middel de kerkenprotocollen (notulen) van de Lutherse gemeente Wildervank-Veendam getranscribeerd (1756-1813) en gefotografeerd (1756-1868) hebben. Dit bestand is op CD gezet en wordt te koop aangeboden. Veel voorkomende namen o.a. Boon, Cordes, Greven, Knigge, Kok, Kramer, Meijer, Middel, Temmen en Wester. Op deze CD staan ook de originele afbeeldingen. Meer info is te vinden op de site van Rene: <http://middel.org>.

De etstoel van Drenthe (het hoogste rechtscollege) is van 1703 tot 1723 bewerkt door C. de Graaf en H.W. Homan Free en op CD gezet. Hierop een korte beschrijving van alle aktes (met ruim 10.000 namen), index, ingescande originelen en verklarende woordenlijst. Duizenden geschillen over geldleningen, verwondingen, belediging, bezit, aankopen etc. staan op deze CD, die te koop is voor 25 euro. Voor koopgegevens zie <http://home.hetnet.nl/~homanfree>. Meer delen volgen.

Bij de foto van ... Joop van Campen

De foto van één van mijn voorvaderen Abraham Theodorus van Campen.

Regimentscommandant van 29-1-1840 tot 18-3-1841 Abraham Theodorus van Campen, geb. 's-Gravensande 11-5-1783, overl. Hazerswoude 24-3-1842, zn. van Johannes Schagen van Campen, predikant, en Jacomina Maria Voet, tr. Hengelo (G) 25-9-1818 Geertruid Josina Kops. Uit dit huwelijk drie dochters.

Studeerde aanvankelijk theologie in Leiden, maar begaf zich in 1807 in Hollandse Dienst bij de Garde Grenadiers te paard. In 1810 was hij bij het 14^e Regiment Kurassiers in Franse Dienst en maakte de veldtocht naar Rusland mee. In 1814 ging hij over in Nederlandse Dienst en was als ritmeester-adjutant van generaal Jhr. A. D. Trip van Zoutlandt bij de slag bij Waterloo. Zowel in 1816 als in 1826 vergezelde hij generaal Trip op diens reizen naar Rusland.

Op 16-4-1830 werd hij benoemd tot luitenant-kolonel bij het 4^e regiment Dragonders en commandeerde twee eskadrons tijdens de 10-daagse veldtocht. De 22ste oktober 1838 tot kolonel benoemd werd hij Commandant van de Rijsschool in Den Haag. Twee jaar later volgde zijn benoeming tot Commandant van de Afdeling Kurassiers No. 3.

De navolgende onderscheidingen zijn aan hem verleend: de Militaire Willems Orde 4^e Kl., de St. Anna Orde van Rusland, ridder in 1817 en Commandeur in 1826, de Orde van de Nederlandse Leeuw, de Militaire Willems Orde 3^e kl., en het Metalen Kruis.

Bron: 175 jaar Regiment Huzaren van Sytzama. M. C. van der Hoog, luitenant-kolonel der Cavalerie b.d.

ADVERTENTIE

De genealogie **Boelens** verschijnt najaar 2006 in samenwerking met uitgeverij Profiel te Bedum. Het boek bestaat uit twee delen en omvat in totaal 1600 bladzijden, 450 illustraties, meer dan 80 familieschema's en een index op ongeveer 13.500 namen, die binnenkort op internet te zien is.

Verder: een index op boerderij- en huisnamen per dorp of stad, afkortingenlijst, verklaring van termen en begrippen en een bibliografie.

Technische gegevens: Twee banden in één set, formaat 21x29,7 cm. Band: genaaid, gebonden, ronde rug. Prijs per set: rond de € 70,-, excl. verzendkosten.

Wilt u een uitgebreide folder met bestelformulier ontvangen stuurt u dan een berichtje aan:

Joop Boelens, Aert Heymlaan 38, 5263 AB Vught, email: jb.jb@inter.nl.net.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Eilko van der Laan, Groningen; eilko@tiscali.nl

Verschenen:

Grote Historische Topografische Atlas van Groningen.

Uitgeverij Nieuwland; ISBN 9086440075; kaartmateriaal op schaal 1: 25.000; gebonden; € 39,90.

In de serie Grote Historische Topografische Atlassen verschenen al eerder Friesland en Drenthe. Ze bevatten per provincie alle topografische kaarten verkend rond 1900 en bevatten daardoor een schat aan inmiddels verdwenen details. In de 80-er jaren van de vorige eeuw verscheen dit kaartmateriaal al eens bij uitgeverij Robas.

Van Aakschipper tot Zwikker. Gids van historische beroepen. C. Denig.

Uitgeverij Matrijs; ISBN 9053452451; ingenaaid, geïllustreerd; € 12,50.

Meer dan 2000 termen en namen van oude beroepen zijn hier verzameld. Men is uitgegaan van registers van belastingplichtigen (eind 18^e eeuw), het kadaster (1^e helft 19^e eeuw) en de bevolkingsregisters en adresboeken (uit het begin van de 20^e eeuw).

Twee boeken over de synagoge in de Folkingestraat:

Het Huis van Gronings Israël. De Synagoge en haar gemeente, 1906 – 2006. J. van Gelder; eigen uitgave; ISBN 9075879334; ingenaaid, geïllustreerd, 176 pagina's.

100 jaar Folkingestraat synagoge. 1906-2006. S. van der Poel. Uitgeverij Passage; ISBN 9054521473; gebonden, geïllustreerd, 84 pagina's; € 14,50.

Harssens. Boerderijen en bewoners. Sikkens-Miedema, R. de Lange. Uitgave Historische Kring Ubbega; ISBN 9081037714; ingenaaid, geïllustreerd, 98 pagina's; € 9,95.

In dit handzame boekje worden acht boerderijen beschreven in het gebied Harssens, waaronder het voormalige schathoes van borg Harssens. Het gebied ligt boven de stad Groningen tussen het Van Starckenborghkanaal en Adorp.

De bevolking bestond uit boeren en inwonende knechten en meiden, de borgbewoners en uiteraard hun personeel.

De Joodse inwoners van de stad Groningen en omstreken 1549–1945 en hun begraafplaatsen aldaar. Deel 2 1870–1945. Uitgeverij Mr. J.H. de Vey Mestdagh Stichting; cassette bevattende 3 delen, gebonden, geïllustreerd; € 95,00.

Bevrijd! Kleine grote herinneringen aan de bevrijding. Uitgave De Kleine Uil in samenwerking met Oorlogs- en Verzetsmateriaal Groningen; ISBN 9077487263; oblong, gebonden, geïllustreerd; 136 pagina's; € 16,50.

Persoonlijke verhalen over de bevrijding. Ooggetuigenverslagen, blijde en trieste verhalen.

Professor Van Giffen en het geheim van de wierden. Redactie E. Knol, A.C. Bardet en W. Prummel. Heveskes Uitgevers, Veendam en Groninger Museum, Groningen. ISBN 9078214015; rijk geïllustreerd, gebonden, 224 pagina's; € 34,95.

Kalendarium van de geschiedenis van de Stad Groningen en de Provincie Groningen. Van jaar tot jaar. 400–2000. J. Mein. Uitgever Reco, ISBN 9076457174, gebonden, geïllustreerd, 192 pagina's; € 22,50.

Boekentip:

Nieuwe Groninger Encyclopedie. REGIO-PROjekt Uitgevers, ISBN 905028132X, gebonden, 3 delen in cassette, bij boekhandel Scholtens Wisters nu van € 124,95 voor **€ 29,95**. Het betreft hier de herziene 2^e druk uit 2000 van de *Nieuwe Groninger Encyclopedie!*

Nieuws van de archieven

redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050–5992000;
www.groningerarchieven.nl

Voorlichtingsbijeenkomsten voor beginnende onderzoekers najaar 2006

Bij voldoende belangstelling organiseren wij i.s.m. de Groninger Archieven ook komend najaar weer een (paar) voorlichtingsbijeenkomst(en).

Aan de orde komen: de algemene gang van zaken rond onderzoek en raadpleging van stukken, en het gebruik van allerlei materiaal en catalogi, zoals de bibliotheekcatalogus. Speciale aandacht is er voor materiaal voor familieonderzoek. Middels opdrachten en met begeleiding leert u snel de weg te vinden in dit materiaal.

Deelname is gratis.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de redactie van dit blad (H.J.E. Hartog, adres zie achterin dit nummer, of via e-mail hjehartog@wanadoo.nl).

Aktes Burgerlijke Stand online beschikbaar

Op de website van de Groninger Archieven zijn de eerste scans van de akten van de burgerlijke stand beschikbaar. Het gaat om de geboorteakten (van 1883 tot 1892) en overlijdensakten (van 1933 tot 1952). U kunt ze vinden door op de site te kiezen voor de mogelijkheid 'geavanceerd zoeken'. In het verschenen scherm 'zoekresultaten' kunt u dan uw keuze maken uit 'zoeken naar archiefvormers, geboorteakten, overlijdensakten en doopinschrijvingen'.

Het is de bedoeling dat de Groninger Archieven alle geboorte-, overlijdens- en huwelijksakten van Groningen de komende jaren zullen scannen en deze via een nieuwe website gaan aanbieden. De verwachting is dat deze site dit jaar online gaat.

Extra sluitingsdata RHC Groninger Archieven

Het RHC Groninger Archieven is gesloten op vrijdag 5, donderdag 25 en vrijdag 26 mei. In de zomermaanden juli en augustus vervalt de avondopenstelling op dinsdag.

Nieuwe genealogieën in de studiezaal (toegang 1957)

22659 **Cleveringa**. *Een Groninger familie: de geschiedenis van de afstammelingen van Bronno Freerks Cleveringa, ca. 1658 – ca. 1720*, door Piet Cleveringa, 2005, 144 pag., ill.

23121 **Cranenburg**. *Genealogie van Lucas Jans Cranenburg per generatie*

23122 **Stuit, Stuit.** *Genealogie Stuit.* In vier delen verschillende families Stuit en Stuit uit het hele land.

dl. 1 Obbo Aijlts Stuit, Jan Berends Stuit, Jan Geerts Stuit, Teunis Ruirds Stuit

dl. 2 Thomas Eltjens Stuit

dl. 3 Willem Jacobs Stuit, Lambert Hendriks Stuit, Aiolt Ecker Stoit

dl. 4 Stuijt uit Rotterdam, Stuijt uit Hoogwoud, van der Stuijt uit Delft

23123 **Oortjes.** *Genealogie Oortjes*, door G.Th. Tolhuijsen, 2006, 25 blz.

23128 **Smit.** *De familie Smit van Tolbert tot Ter Apel*, door Irene Bol, 2004, 110 pag., ill.

23185 **Holthuis.** *Genealogie Holthuis (R.K.) uit Groningen*, door Jan H. Hanssen en Carol H. Holthuis, 192 pag, 2006, ill.

23190 **Elzer.** *Geschiedenis van het Groninger geslacht Elzer, militairen onder Lewe van Aduard*, door F.N. Heinsius, 2005, 35 pag. ill.

en uw speciale aandacht nog voor

22662 *Vernoemingen in de stad Groningen en de Ommelanden in de 16de eeuw*, door Redmer Alma.

In: Naamkunde volume 35 (2003-2004), pag. 11-40.

Vragen en antwoorden

redactie Thijs IJzerman

- Voor de spelregels van deze rubriek: zie HuppelDePup nr. 1 van 2006, blz. 30.
- Adres: Hoendiep 117, 9743 AP Groningen, e-mail: thijs.ijzerman@planet.nl.

ANTWOORDEN

2006/03 JAGER

Van de heer J.D. Jager werd een genealogie in drie generaties ontvangen van Tijmen Jakobs Jager.

Gezien de omvang kan hij niet in deze rubriek geplaatst worden. Belangstellenden kunnen hem bij de redactie opvragen.

VRAGEN

2006/07 KLAASSEN-VLEESHOUWER-STEGMEIJER

Derk Jans Klaassen trouwt (III) 14-2-1849 te Finsterwolde met Anna Vleeshouwer uit Woldendorp. Anna hertrouwt 10-6-1854 te Termunten met Reinder Stegmeijer. Ik heb Derks overlijden tussen 1849 en 1854 tevergeefs gezocht.

Jacques Bennis, Roermond

2006/08 AUKES-JANS

2-8-1744 trouwen te Beerta Auke Aukes en Metje Jans. Het h.c. vermeldt als getuigen voor de bruid o.a. Tjacke Jacobs (stiefvader) en Anna Lammerts (volle moeder). Als Anna met Tjacke trouwt (Beerta 13-11-1729) wordt zij de weduwe van Jan Aijelts genoemd, met wie zij 11-6-1724 te Beerta huwde. Tot nu toe heb ik de geboorte/doop van Metje niet kunnen vinden.

Jacques Bennis, Roermond

2006/09 JANS-MARTENS

9-1-1706 trouwen te Winschoten Auke Jans en Gepke Martens (beiden van Winschoten). Waar en wanneer is Gepke geboren/gedoopt en wie waren haar ouders?

Jacques Bennis, Roermond

2006/10 DOEËS-HEERES

27-3-1698 trouwen te Winschoten Jacob Doeës en Gretien Heeres (van Beerta). Ik heb tevergeefs gezocht naar beider geboortegegevens.

Jacques Bennis, Roermond

Zilveren speld

Onder het mom van een bespreking werd ik op vrijdag 31 maart naar de Groninger Archieven gelokt. Aldaar werd ik tot mijn verrassing opgewacht door een groot gezelschap bestaande uit (oud-)bestuursleden, leden van het Hoofdbestuur (HB), familieleden, vrienden en medebestuurders uit andere organisaties. De heer Trap, voorzitter van het HB, deelde mij mee dat het HB had besloten om mij de zilveren speld van verdienste van de NGV toe te kennen vanwege mijn langdurige verdiensten voor de NGV. Ik voel mij buitengewoon vereerd, temeer daar nog slechts twee andere personen binnen onze afdeling deze eer te beurt is gevallen, nl. Frans Renssen en Henk Hartog. Dat ik mij in hun gezelschap mag bevinden vind ik een eer. Langs deze weg wil ik iedereen bedanken die aan de toekenning heeft bijgedragen en aan de organisatie van het feestje bij de uitreiking. Meer informatie (o.a. een foto-reportage) vindt u op onze website.

Thijs IJzerman

	†		□		
					∞
□		X	∞		
		□	~		†
†					
		∞		*	

Puzzel sudoku

Idee uit afdelingsblad NGV-Flevoland. Puzzel van internet gehaald, aangepast met genealogische symbolen.

Per horizontale en per verticale regel en per zesvak moet u verschillende symbolen invullen.

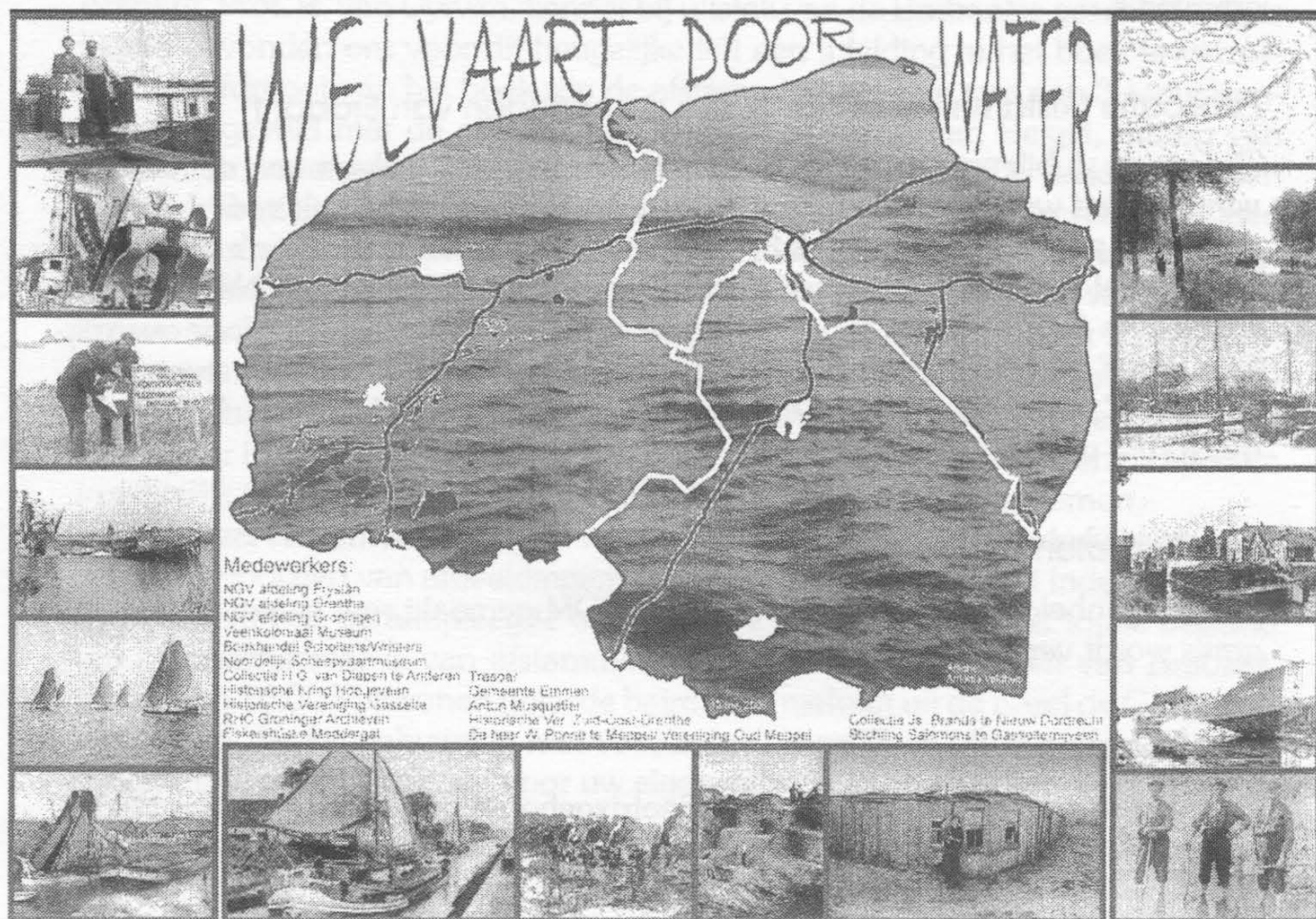
- * = Geboren
- ~ = Gedoopt
- X = Getrouwd
- ∞ = Gescheiden
- † = Overleden
- = Begraven

60-JARIG JUBILEUM op zaterdag 13 mei 2006 te UTRECHT

De Voorbereidingscommissie 60-jarig Jubileum NGV nodigt u uit om ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Nederlandse Genealogische Vereniging op zaterdag 13 mei 2006 tussen 10.00 en 16.00 uur een bezoek te brengen aan het Beatrixgebouw van de Jaarbeurs in Utrecht.

Op het programma staan vanaf 10.00 uur:

- Ontvangst en uitreiking van het programma en een plattegrond met een beschrijving van de te bezoeken evenementen en genealogische markt.
- Welkomstwoord door de voorzitter van de NGV, de heer H.J. Trap, en officiële opening van de Jubileumdag door mr. B. Staal, Commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht.
- Presentatie van de publicatie 'Afstammingsreeksen van de hertogen van Brabant'.
- Diverse interessante lezingen waaronder die van de oud-voorzitter van de NGV ir. R.A.J. Dix over het onderwerp 'Middeleeuws vlechtwerk'.
- Prijsuitreiking van de Wedstrijd 'Vertel je eigen familieverhaal' door een bekende Nederlander in de Johan Friso-foyer.
- Presentatie van een groot aantal 'Kwartierstaten op CD-ROM'.
- Fototentoonstelling '60 jaar NGV'.
- Genealogische Markt in de Expohal.
- Internetcafé.

Genealogische Markt

Van 10.00–16.00 uur is er een Genealogische Markt in de Expohal van het Beatrixgebouw.

De regionale afdelingen van de NGV zullen zich in clusters van één of meer provincies presenteren met een thema. Zij doen dit waar mogelijk in samenwerking met andere standhouders uit hun regio, die afkomstig zijn uit de sfeer van genealogie, geschiedbeoefening, archief, bibliotheek en museum.

Cluster A	Drenthe/Friesland/Groningen	Welvaart door water
Cluster B	Overijssel/Gelderland	Werk en wonen
Cluster C	Flevoland/Utrecht	Migratie
Cluster D	Noord-Holland	Migratie (bronnen)
Cluster E	Zeeland/Zuid-Holland	Waterschapsarchieven en genealogisch onderzoek
Cluster F	Noord-Brabant/Limburg	Over de grens

Tevens is de NGV uiteraard vertegenwoordigd door het Verenigingscentrum, de diensten en functionele afdelingen met standhouders die qua onderwerp aansluiten op het werkgebied van deze functionele afdelingen.

Aan de genealogische markt wordt tevens meegewerkt door onder meer het CBG, de regionaal-historische centra, archieven, GenLias, Koninklijke Bibliotheek, het Meertens Instituut, het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde en andere genealogische verenigingen uit Nederland, België en Duitsland. Tevens is er informatie over genealogische computerprogramma's.

Publicatie 'Afstammingsreeksen van de hertogen van Brabant'

Tijdens de Jubileumdag zal de publicatie *Afstammingsreeksen van de hertogen van Brabant* worden gepresenteerd. Bij intekening op het boek vóór 1 mei draagt de prijs € 22,50 (excl. € 3,- verzendkosten). Het boek is ook op de jubileumdag af te halen; de verzendkosten worden dan gerestitueerd. Na die datum zal de prijs € 27,50 (excl. € 3,- verzendkosten). U kunt intekenen door overmaking van € 25,50 op Postrekening 461176 t.n.v. NGV Leeuwarden o.v.v. 'Jubileumboek', aantal exemplaren dat u wenst te ontvangen en – indien u lid bent van de NGV – uw lidmaatschapsnummer

Kwartierstaten op CD-ROM

Ter gelegenheid van Jubileum is een CD-ROM gemaakt met kwartierstaten die gratis wordt verstrekt bij het entreebewijs!

Bereikbaarheid

De Jubileumdag vindt plaats in het Beatrixgebouw van de Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs te Utrecht. Met het openbaar vervoer is de stad Utrecht goed

toegankelijk. Het Beatrixgebouw grenst aan het station Utrecht Centraal. Komt u met de auto dan kunt u parkeren in meerdere parkeergarages in de directe omgeving of op het terrein van de Jaarbeurs. Ook kunt u als u per auto komt gebruik maken van het transferium Hoograven en vervolgens verder met sneltram of bus naar het station reizen (combikaart voor 4 personen € 7,50)

Toegangsprijs

De toegangsprijs bedraagt € 9,00; jongeren t/m 18 jaar € 5,00.

Bij het entreebewijs wordt gratis de 'Kwartierstaten CD-ROM' verstrekt.

Verdere informatie treft u aan op de website van de NGV: www.ngv.nl.

D. Regtien, voorzitter Voorbereidingscommissie
Mw drs W.H.J. van der Most, secretaris Voorbereidingscommissie,
vandermost@bigfoot.com

Jubileumuitgave Afstammingsreeksen van de hertogen van Brabant

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de NGV zal een boek met CD-rom worden uitgebracht met afstammingsreeksen van de hertogen van Brabant. De uitgave sluit aan bij de vroegere Karel de Grote-edities in Gens Nostra. Met de keuze voor reeksen vanaf de hertogen van Brabant wordt een bijzonder feit herdacht. Op de jubileumdag van de NGV, zaterdag 13 mei 2006, is het namelijk precies 900 jaar geleden dat het graafschap Leuven werd verheven tot hertogdom Brabant. Prof. R. van Uytven, kenner bij uitstek van de Brabantse geschiedenis, is bereid gevonden om voor dit heugelijke feit een inleiding in het boek te verzorgen. Hoofdmoot van het boek zijn de afstammingsreeksen van een 30-tal inzenders, aangevuld met de reeksen van kroonprins Philip van België, hertog van Brabant en kroonprins Willem-Alexander der Nederlanden. De reeksen hebben door verificatie en aanvullend onderzoek in totaal bijna 700 verschillende lijnen naar de hertogen opgeleverd. Het betreft hier nieuwe lijnen aanvullend op de eerder in de Karel de Grote-edities opgenomen lijnen via de hertogen van Brabant. Nieuw is bijvoorbeeld dat het hele nageslacht van Jan van Riebeeck is aangesloten kunnen worden. Voor de verificatie zijn vele honderden bronnen geraadpleegd uit België, Duitsland en Nederland. De bronverwijzing geschiedt per ouderpaar in de afstammingsreeks. Om de vele vervlechtingen tussen de reeksen inzichtelijk te maken zijn een groot aantal geneagrammen opgenomen.

Het boek zal een omvang hebben van ca. 352 pagina's in een harde full color omslag en is voorzien van afbeeldingen. Het geheel is ontsloten met indexen en een overzicht van de geraadpleegde bronnen. De CD-rom bevat het totale bestand dat nu beschikbaar is van afstammingsreeksen van de hertogen van Brabant, groot ruim 16.000 personen (incl. de betrokken reeksen uit de Karel de Grote-edities en incl. de aangehuwden met voor zover mogelijk ook hun ouders), en een programma om het bestand voor uw eigen gebruik te doorzoeken en gedcom-files aan te maken.

Bestuur van de afdeling Groningen van de Nederlandse Genealogische Vereniging

- **Voorzitter** J.W.H. van Campen Weidebloemenweg 73 9302 AC Roden
j.w.h.vancampen@kpnplanet.nl 050 – 501 82 14
- **Vice-voorzitter** M.J. IJzerman Hoendiep 117 9743 AP Groningen
(Afgevaardigde) *thijs.ijzerman@planet.nl* 050 – 311 97 07
- **Secretaris** R. Ploeger Grutto 16 9728 XJ Groningen
ruploeger@hetnet.nl 050 – 525 15 09
- **Penningmeester** G. Zuidema Zilverlaan 30 9743 RK Groningen
(Plv. afgevaardigde) *gertzuidema@cs.com* 050 – 577 63 63
- **Bestuurslid** N.T. de Oude Turfsingel 35 9712 KJ Groningen
(DIP) *ntdeoude@wxs.nl* 050 – 318 95 55
- **Bestuurslid** E.F. van der Laan Van Royenlaan 47A 9721 EL Groningen
eilko@tiscall.nl 050 – 525 76 10

Redactie HuppelDePup

H.J.E. Hartog	Snellusstraat 28	9727 JN Groningen	<i>hjihartog@wanadoo.nl</i> 050 – 525 33 33
E.F. van der Laan	Van Royenlaan 47A	9721 EL Groningen	050 – 525 76 10
A. Veldhuis	Dr. A. Plesmanlaan 75	9269 PJ Veenwouden	0511 – 47 58 98
J.A.P. Waterborg	Vijverweide 27	9791 EA Ten Boer	050 – 302 12 94
M.J. IJzerman	Hoendiep 117	9743 AP Groningen	050 – 311 97 07

Contactdienst (CALs)

T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103	9721 JT Groningen	<i>tkjwagenaar@hotmail.com</i> 050 – 526 67 01

Knipseldienst

F. Renssen	Hoofdweg 396	9765 CT Paterswolde	<i>f.rensen@home.nl</i> 050 – 309 40 55

Afdelingswebsite

M. Glas	www.ngvgroningen.nl Jozef Israëlsstraat 94	9718 GR Groningen	<i>menne@home.nl</i> 06 – 454 30 276

Kinnen wie joe helpen?		Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	HazaData	Heraldiek	Internet	Kadaster	Militairen	NGV algemeen	Notarieel	ProGen
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14			✓	✓					✓			
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33			✓	✓						✓		
G.W. Kuijk	050 – 403 15 97					✓							
M.J. de Lange	058 – 280 24 85			✓	✓	✓					✓		
P. Molema	079 – 342 36 80	✓				✓		✓					
R.O. Roffel	050 – 577 04 01					✓							
A. Veldhuis	0511 – 47 58 98			✓	✓			✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01		✓							✓			✓
M.J. IJzerman	050 – 311 97 07			✓	✓	✓			✓		✓	✓	

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

**GEMEENTELIJK INDELING 1811-1829
EN REGIO-INDELING**

HuppelDePup

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar: Ruud Ploeger, Grutto 16,
9728 XJ Groningen